

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 221. szám
1940. szeptember 29., vasárnap

Szerkesztésért felel:
NEDECZKY FERENC

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

A NEGYVENÉVES FÉRFI

Írta: Márai Sándor

A negyvenéves férfiről keveset beszélnek. Minduntalan a „fiatalokról” van szó, anélkül, hogy egészen pontosan megmondanák, kik hát azok a fiatalok, akik ilyen időszerűek, milyen korhatárnál kezdődik, s hol végződik az az ifjuság, amely közügy? — s szó van az öregekről, akiket az elébb említett fiatalok időnként félre nem érthető célzásokkal biztatnak, hogy ideje lesz átadni helyüket azoknak, akik úgy érzik, nincs idejük tovább várni. A hangulat kissé ideges, az egészen fiatalok és az öregek között; ideges, sértődött és nem ritkán tragikus. A „helyet az ifjuságnak” jelszava mellett időnként komoran felcsendül a „helyet az öregeknek” bánatosabb jelszava; ma mindenki generációs elméletekben gondolkodik, ad programot és követel érvényesülést. A két nagy front az ifjak és az öregek frontja között, a követelők és a ragaszkodók frontja között — s amit követelnek és amihez ragaszkodnak, nemcsak a kenyér, hanem a szellemi és világi uralom, mert az alku és óvatos osztzkodás idejét multá! — a két front között élnek valahol a negyvenévesek. Nincs pártjuk. Nincs mozgalmuk. Ahhoz idősök és tapasztaltak már, hogy a fiatal falkákkal járjanak, ahhoz csalódottak és gyanakvók, hogy fenntartás nélkül fújják az öregek kardalát. Néha elhangzik egy beszéd, egy cikk érdekükben, az „öszülő ifjuság” érdekében. Valahol élnek, mozgalom nélkül; s mert abban a korban élnek, amikor amerikai romantikus orvosok és társadalom-szemlézők szerint „kezdődik az élet”, nem annyira jelszavakkal, mint inkább cselekedetekkel jelét adják, hogyan készülnek el az életet. Abban a korban vannak, amikor az ember már nem programokkal, hanem művével kénytelen az élet kérdéseire felelni.

Most felelt egy; s hónapok óta nem tudom ezt a választ elfelejteni. Mindig eszembe jut, munka közben; s mindig visszatart valamit, hogy beszéljek róla — visszatart a szemérem, mintha legbensőbb, személyes ügyemről kellene beszélni. Jean Guéhenno írta azt a francia könyvet, melynek „Egy negyvenéves férfi naplója” a címe; s emlékémet nem tudom elfeledni. Mintha sorsomról olvastam volna ebben az írásban. Hónapok óta hallom e könyv hangját álomban is. Az a sorsközösség, az az élményközösség, mely e könyv lapjairól hozzám szól, kötelez reá, kötelez mindannyiunkat, akik a negyvenes évek jegyében élünk, hogy feleljünk — nem is a könyvre, erre a nagy hívásra, hanem a kérdésre, mely minden negyven felé közeledő, vagy a negyvenet éppen meghaladó európai ember lelkében él, s melynek a francia író hangot adott. Hallom e könyv hangját; olyan erővel, szomorúsággal szól, ahogy soha még emberi lélek nem szólt hozzám. Hallottam bölcsesbket, nagyobbakat, erkölcsösebbeket és erősebbeket. De ez az én ügyem, amelyről szól, s az én rokonom, ez az ismeretlen — legalább is mifelénk kevéssé ismert — negyvenéves francia író. „Az emberélet utjának felén... az idézet banális, de miért is térjek ki előle, mikor úgy igaz, hogy hetek óta ez van ajkamon és szívemben?...” — így kezdi könyvét. Igaz, nem lehet kitérni előle.

Ez a könyv nem életrajz, nem is regény; egy ember elmondja, hogyan lett negyven éves, mit vár, mitől fél e világban? Guéhenno proletár családból született, az École Normale növendéke volt, s valamilyen szerény hivatalnokságból tépte ki a háború. Gyermekkorának legnagyobb élménye a szegénység, s valamelyik francia köztársasági elnök vidéki látogatása. Az egyetemen — az „ő idejében” — még Barrés szelleme lebegett. A proletárok közül hivatalnokságba kallódó szellemi ember vallomása ez; nemcsak környezetét és osztályt változtat, hanem becsvágyat is, a szó mélyebb, szellemibb értelmében. Ez az ifjuság, amely a felsőbb iskolák padjai közül vonul ki a lövészárkba, ez az európai ifjuság, amely gyanútlanul szajkol eszményekről, hisz Európában és a humanizmus megbékítő erejében gyönyörű frázisokkal ajkán indul a meszesgödörbe. Az átmenet ostoba és várhat-

lan, a tragédia kirobbanása csaknem görögösen kegyetlen. Az európai meszesgödörök fölé hajolva látja először a valóságot ez a nemzedék. Addig valamilyen klasszikus ködben élt. Hirdette és tanulta, hogy a világ feltartíthatatlanul halad előre, a célszerű, az erkölcsös, az emberi, a szép eszményei felé. A társadalmi szerkezet óriási lehetőségeket ígért. A háború nemcsak meggyilkolta, hanem meg is gyalázta ezt a hitet. A húszéves Guéhenno s millió és millió sorstársa Európában nemcsak szenvedett és meghalt e csalódásban, hanem, ami mindennél kegyetlenebb sors, életben maradt és szégyellte magát ez életért. A csalódás, melyet e „nemzedék” hozdoz, oly mély és fájdalmas, hogy legtöbbször beszélni sem mernek róla. Ez a haligatag nemzedék. Hallgatásuk nemcsak a tapasztalat és felelősségérzet, hanem a büntudat hallgatása is. Mit kellett volna tenni? Lehetett-e tenni ellene valamit? Hol vétkezettünk? Mi fiatalok voltunk-e, hogy tiltakozzanak ellene, vagy tudatlanok és tehetetlenek?.. Ez a nemzedék mintha igazolásra, felmentésre várna. Most eljutott abba-

Berlin, Róma és Tokió a háború kiterjedését kívánja megakadályozni a háromhatalmi egyezményvel

Az Egyesült Államok hormánya kizárólag a berlini paktum által teremtett nemzetközi helyzettel foglalkozott — Hitler vezér és kancellár kihangolatosan fogadta Ciano grótot

Teljes erővel tombol a pusztító légiháború

Hitler vezér ma délután különkihallgatáson fogadta Ciano gróf olasz külügyminisztert. A kihallgatáson jelen volt Ribbentrop birodalmi külügyminiszter is.

Washingtonból jelentik: Weyler amerikai demokrata szenátor kijelentette, hogy a német-olasz-japán szerződés megkötése azt jelenti Amerikára nézve, hogy ha beleavatkoznék a háborúba, akkor két arcvonalon kellene küzdenie egyszerre. Az Egyesült Államok kormányának azonban főfeladata nem a háborúba való beavatkozás, hanem az amerikai polgárok védelmének tökéletesítése.

A harmas egyezmény megakadályoz minden zavarkeltést

Berlinből jelentik: Hivatalos közlés: „Politikai körökben a háromhatalmi szerződéssel kapcsolatban leszögezik, hogy ez óriási katonai hatalmat és erőt képvisel, melynek nagy fontossága a jövőben fog igazán megmutatkozni, közös érdek és célkitűzések alapján. Ez a megállapodás nemcsak külpolitikai jellegű, hanem a szociális igazság egyforma meglátásán épült fel, mert egyforma rendet követel mind a három szerződő hatalom a népek között. A katonai szempont nem jelent támadást ugyan, de a háborús uszítók és felelősségnélküli körök figyelmébe irányul, akik a háborút ki akarják terjeszteni és ezt meg is akarják hosszabbítani. Akárki bele akarja avatkozni az új európai és nagyszíriai rendbe, melyet a Tengely, illetve Ja pán teremt meg, a három hatalommal találja magát szemben, melyek együttesen védik meg érdekeiket. A paktum minden „világkörzetben” megakadályozza a zavarkeltést, miután régen mutatkoznak olyan erők és jelenségek, melyek Angliát a háború kiterjesztésében és meghosz-

szabbításában segíteni szeretnék, vagy ezt tervezik, a kapitalista érdekek szolgálatában az államok érdekei ellen, hazug propagandájuk révén. Mindezek a körök tudják meg, hogy valahányszor az angol körök és célok érdekében működnek, ezek súlyos határozatokat vonnak maguk után és ugyanakkor katonai természetű döntéseket is. A háromhatalmi megállapodás a világhéko megteremtésére irányul és ezt bizonyítja az a tény, amely kiemeli a megállapodás 5-ik szakaszában, hogy mind a három szerződő fél viszonya és álláspontja Szovjetországgal kapcsolatban változatlan. A német birodalom e tekintetben a Szovjettel kapcsolatban már régebből meghatározta érdekkörét.”

Ciano—Sunner-tanácskozás Berlinben

Berlin. Ciano gróf olasz külügyminiszter a Belvedere-palotában fogadta Serrano Sunner spanvol belügyminisztert, akivel másfélórán át tárgyalt.

kötelek ezzel elszakíthatatlanná vált és boi-dog vagvok, hogy résztvehettem e grandió-zus terv megvalósításában. Nem feledhetem el, hogy ez alkalommal kifejeztem csodálatomat és nagyrabecsülésemet a japán nép és annak vezetői irányában, akik Kinában s Mandzsuriában folytatták a harcot. Távol-

kelet felszabadítása érdekében. Az új rend előfutárja és biztos záloga ez az új megállapodás, amely az új rend és a világbéke megteremtését hozza el az emberiségnek" — fejezte be rádióüzenetét Ciano olasz külügy-miniszter.

Tanácskozások Washingtonban a nemzetközi helyzetről

Washington. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az Egyesült-Államok kormánya tegnap kizárólag a nemzetközi helyzettel foglalkozott. Az értekezlet megnyitása előtt Roosevelt tanácskozást folytatott a hadügyminiszterrel és a tengerészeti miniszterrel, a pénzügyminiszterrel, a hadfelszerelési üzemek igazgatójával, a szárazföldi és haditengerészeti vezérkarok főnökeivel, akik azután szintén résztvettek a minisztertanácson.

Washington. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Sir Walther Layton angol minisztériumi miniszter, aki jelenleg az Egyesült-Államokban tartózkodik, részletes felvilágosítással szolgált Roosevelt elnöknek Anglia jelenlegi felfegyverzéséről. Lord Lothian angol nagykövet, aki szintén jelen volt a tanácskozáson később nyilatkozott a sajtó tudósítói előtt és kijelentette, hogy kormánya nagyon meg volna elégedve, ha az Amerikában megrendelt hadianyagot minél gyorsabban megkapná. Arra a kérdésre, hogy milyen hadianyagokra van szüksége Angliának, azt válaszolta, hogy mindenféle. Arra a kérdésre pedig, hogy Angliának szüksége volna-e még amerikai torpedórombolókra, kijelentette, hogy Nagybritannia nem utasíthatná vissza az erre vonatkozó újabb ajánlatot.

Washington. (Radiopress.) A képviselőház törvényt fogadott el, amely új, rendkívüli 1.469.993.636 dolláros kölcsönre vonatkozik.

Bombaként hatott Amerikában a berlini paktum megkötése

Washington. Hull külügyi államtitkár a péntek délutáni sajtóértekezleten a pénteken aláírt háromhatalmi paktumról nem nyilatkozott részletesen, csupán annyit mondott, hogy

Berlinben azt hozták nyilvánosságra, arról az USA ugvis tudott már eddig is és kijelentette, hogy az amerikai kormány álláspontját a most megkötött diplomáciai megegyezés semmiben sem módosítja.

A szerződés megkötése egyébként igen nagy szenzációt keltett. Politikai körök tartózkodnak a nyilatkozattételben. Roosevelt elnök a Fehér Házban fogadta az újságírókat és ugy nyilatkozott, hogy

miután a megállapodás részleteit még nem ismeri, nem mondhat véleményt.

Egyébként az elnök a jövőhéten újabb légügyi ellenőrző utra megy.

Newyork. A berlini paktum megkötése bombaként hatott Newyorkban. Az újságok szerint Amerika és Európa közötti konfliktus kitörésétől tartottak és helyett újabb probléma merült fel. A lapok nagyrésze azt a nézetet vallja, hogy az olasz-német-japán paktum Amerika ellen irányul.

Algeciras, Gibraltár felett egy ismeretlen nemzetiségű repülőgép jelent meg, és erősen bombázta az erődöt.

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Cheamen amerikai ellentengernagy, aki jelenleg az angol fővárosban tartózkodik, nagy hallgatóság előtt az amerikai haditengerészetről előadást tartott. Az ellentengernagy kijelentette, hogy azok az álmok, amelyek beteljesedéséért az amerikai tengerészet vezetői mindig imádkoztak, most valóra fognak válni. Az Egyesült-Államok hadihada hamarosan 688 modern hajó felett fog rendelkezni és ezzel a világ legelső tengerész nemzetévé fejlődik. Az építkezési programot a legnagyobb gyorsasággal váltják valóra. A jelenleg építkezés alatt álló hadihajók legnagyobb része hat hónapon belül elkészül. Öt hónap alatt minden ötödik napon egy-egy újabb hadihajót bocsátanak vízre.

Ezt a kölcsönt arra szánják, hogy jövő év júliusáig az amerikai hadsereg létszámát 1 millió 339.441 emberre növeljék és ezt a sereget megfelelően felszereljék.

Washingtonból jelentik: A képviselőház a hadsereg felszerelése céljaira 470 millió dollár rendkívüli hitelt szavazott meg. Ezt a döntést eljuttatták a felsőháznak is. Ezzel a hadsereg felesztésére szánt rendkívüli költségvetés elérte a tizenhárom milliárd dollárt. (Rador.)

Newyork. Knickebocker amerikai újságíró, aki a Newyork—Lisszabon között közlekedő repülőgépen utban van Európa felé, a repülőgépen nyilatkozott egy portugál újságíró előtt. Knickebocker szerint az események olyan rohamosan fejlődnek, hogy az Egyesült Államok döntő elhatározására még Roosevelt újjáválasztása előtt sor kerülhet. Az újságíró szerint, ma már semmi kétség sem forog fenn abban az irányban, hogy az Egyesült-Államok mire határozza magát.

Az USA politikája eredményezte az új háromhatalmi egyezményt

Washington. (Rador.) A DNB jelenti, hogy Nye köztársasági párti szenátor a szenátus külügyi bizottságának tagja kijelentette, hogy az Egyesült Államok politikája készítette Japánra, hogy katonai szövetséget kössön a tengely államával.

— Erre a hatalmas hajóhadra nem azért van szükségünk, mert hódítani vagy támadni akarunk — mondotta az ellentengernagy — hanem a védekezés szempontjából.

Mialatt az amerikai ellentengernagy beszédét tartotta, kétszer hangzott el a légiadó.

Newyork. A DNB levelezője jelenti: A Newyork Daily News jelenti, hogy az amerikai kormány biztosította az indokina francia kormányt, hogy támogatni fogja mindenben a japán megszállás elleni harcot, a háborúba azonban nem avatkoznék bele az Egyesült-Államok.

Washingtonban, valamint Londonban remélik, hogy Indokina erővel ellenállása rábírná a többi francia gyarmatot is arra, hogy csatlakozzék De Gaulle tábornokhoz.

Roosevoit beszél

Washington. Roosevelt köztársasági elnök a washingtoni új repülőter megnyitási ünnepélyén beszédet mond. Amerikai politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak az elnök

Spanyolország döntőjelentőségű elhatározáshoz érkezett

Berlin. A Völkischer Beobachter írja: Az olasz-japán-német egyezmény megkötésének nagy jelentősége mellett, nem szorul hátterbe annak az eseménynek a fontossága sem, amelyet a német-spanyol-olasz közeledés jelent.

Spanyolország döntő jelentőségű elhatározás elé érkezett és a tengelyhatalmakkal való együttműködése biztosítja számára a neki kijáró, jelentőségéhez mért méltó helyet.

A spanyol nép Németországgal és Olaszországgal együttesen halad majd előre az új fiatal népek forradalmi előhaladásában.

Bisotangu kivételben, mársékelt áron

női ruhák, kabátok stb. készülnek
SARLOT SZALON Strada Bratianu
Minorita-palota
8-ik kapu, első emelet

beszédének, mert nemzetvédelmi kérdésekről fog nyilatkozni. Azt hiszik, hogy a beszéd során külpolitikai kérdéseket is érinteni fog, ami annál nagyobb jelentőségű lesz, mert Roosevelt hosszú hetek óta nem nyilatkozott a nemzetközi kérdésekről.

Az új egyezménynek nincs köze az antikomintern-paktumhoz

Tokio. A Domei távirati iroda jelenti: A külügyminiszteriumban tegnap fogadták a sajtó munkatársait. Egy újságíró kérdést intézett a külügyminiszter megbízottjához, vajon a hármass egyezmény nem irányul-e Oroszország és az Egyesült-Államok ellen. A külügyminiszter megbízotta kijelentette, hogy a Berlinben aláírt egyezménynek semmi köze sincsen az antikomintern paktumhoz, tehát nem irányulhat Moszkva ellen. De az egyezmény nem irányul az Unió ellen sem — mondotta — ha az Egyesült-Államok nem avatkozik bele Japán ázsiai tevékenységébe.

Tokio. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A külügyminiszterium szóvivője válaszolt több amerikai lap tudósítójának arra a kérdésre, hogy a háromhatalmi szerződés elsősorban nem Oroszország, hanem Amerika ellen irányul-e? A szóvivő kijelentette, hogy a szerződés harmadik és ötödik szakaszában minden bentfoglaltatik. Ez az új egyezmény nem áll összefüggésben az antikomintern egyezményvel.

Berlin. A Német Távirati Iroda közli: Az Egyesült-Államok lapjai óriási cimbettkkel számolnak be a háromhatalmi egyezményről. Különösen azokat a lapokat érte váratlanul és bombaszérien a megállapodás híre, amelyek az Anglia melletti háborús beavatkozás mellett foglaltak állást. Egyes lapok a következő címmel közlik a megállapodás hírét:

Németország, Olaszország és Japán szerződést kötöttek az Egyesült-Államok ellen.

Moszkva. A Német Távirati Iroda jelentése szerint a szovjet fővárosban is nagy jelentőséget tulajdonítanak az egyezménynek.

Szovjet körökben kiemelik az ezzel kapcsolatos nyilatkozatokat, amelyek a német, olasz és a japán felelős tényezőktől hangzottak el, hogy az egyezmény nem irányul a Szovjetunión ellen, sőt hivatva van a viszonyt még jobban elmélyíteni Moszkva körökben még azt is kiemelik, hogy a háború kiterjesztésének lehetőségét is megakadályozta a hármass egyezmény.

Madrid. A spanyol lapok is hatalmas cikkekben számolnak be a hármass egyezményről. Az Alcazar című lap szerint

Anglia ezzel elvesztette utolsó ütőkártyáját azzal kapcsolatban, hogy az Egyesült-Államokat bevonja a háborúba.

A továbbiakban leszögezik, hogy a dakari szegyen teljes angol visszavonulás után Angliát súlyos csapás érte.

Berlin. A Völkischer Beobachter kiemelkedő jelentőséget tulajdonít Ribbentrop beszédének, amelyben Németország és a Szovjet viszonyával foglalkozott.

A német külügyminiszter kijelentései nagy csalódást okoztak azoknak, akik azt hitték, hogy a tíz évre megkötött német-olasz-japán politikai, gazdasági és katonai egyezmény közvetve, vagy közvetlenül a Szovjet ellen irányul. A helyzet ebben az irányban teljesen tisztázódott — írja az újság — Németország és a Szovjet viszonyában semminő változás nem fog bekövetkezni.

URANIA 2 Bombaműsor! Ma: 11:30 kor matiné „Asszony lett a kislányból”, 3 órától folytatólag

Willy Fritsch és Gusti Huber
2 órai kacagató vigjátéka

„Asszony lett a kislányból”
UFA 471-es hirdető.

Erich von Stroheim és Dita Parlo
Idegfejtő kémfilmje

az 1914-es világháború kitörése
„ULTIMATUM”
Szünetben: DUO-POPESCU akrobata-pár.

A Deutsche Allgemeine Zeitung írja: A tegnapi aláírt hármassévezmény nem irányul egyetlen nép ellen sem. Minden állam, amely így érzi, hogy a létrejött egyezményvel azonos célokat folytat, csatlakozhatik a megállapodáshoz. Ennek

az egyezménynek a célja a három világ-részben új rend megteremtése. Ez a rend kiterjed természetesen főleg Afrikára is, mely szervesen egybekapcsolódott az európai élettel.

Angliában azt hitték — folytatta az újság — hogy Németország és Olaszország olyan akciót kezdeményeztek, amely Oroszország ellen irányul. Londonban ezért meglepetéssel fogadták azokat

a nem várt fejleményeket, amelyek Németország és Oroszország között a helyzetet még jobban megszilárdították.

Az új történelmi jelentőségű elhatározás kizárólag a demokráta államok ellen irányul, szövege az ellen, amelyek a régi korokhoz hasonlóan ragaszkodnak a legnagyobb csőkönyvességgel.

London tartózkodó . . .

London. A Reuter jelenti: Az olasz—német—japán egyezmény megkötésének hírére az angol fővárosban nagy tartózkodással fogadták. A kormány nem adott ki nyilatkozatot ebben az ügyben és a sajtó sem foglalt állást. Politikai körök véleménye szerint, az egyezmény nem befolyásolja a helyzetet, mert lényegében semmit sem tartalmaz, ami újabb, eddig előre nem látott fejleményeket jelentene.

Százegyet angol repülőgépet pusztítottak el a németek

Berlin. (Rador.) A német hadsereg főparancsnoksága jelenti: Tegnap erősen folytatták a német repülőgépek az Anglia elleni támadásokat, amelyek főként a kikötőberendezések, a gyárak, a gázüzemek, valamint a londoni villanyüzemek ellen irányultak. Ugyan Londonban, mint Bristolban több robbanás következett be. Közéngliában a bombázások nagy károkat okoztak a fegyverkezési gyárakban. Messzehordó ágyukkal megrognálták a Doveri kikötőt és elsüllyesztették két felfegyverzett kereskedelmi hajót, amely a kikötőben horonzott. Írország közelében elsüllyesztettek egy 5000 tonnás angol kereskedelmi hajót. Az ellenség az éjszaka folyamán elszigetelt támadásokat intézett a német határvidék ellen. A bombák a mezőkre estek, anélkül, hogy rongálást idéztek volna elő. Szeptember 27-én 191 ellenséges repülőgépet lőttünk le, 38 német repülőgépet nem tért vissza.

Olasz hadijelentés

Róma. (Rador.) Az olasz hadsereg főparancsnoksága jelenti: Két bombavető raj, amelyet vadászrepülőgépek kísértek, támadást intézett Málta szigete ellen. A bombázás alkalmával nem találtak ellenállásra, később azonban egy ellenséges vadászrepülőgéprej ellen támadást intézett ellenük. Öt ellenséges repülőgépet súlyosan megsérítettek és ezek közül néhány lezuhant. Az összes olasz gépek sérülés nélkül tértek vissza támaszpontjukra. Észak-Afrikában az ellenség Gern új Grein és Giarrabub ellen intézett támadásokat, amelyek során két híbiajt megölték és öt olaszot megsebesítettek. Azonnal olasz vadászrepülőgépek szállottak fel és ezek két ellenséges repülőgépet lelőttek. Kelet-Afrikában angol csapatok két támadást kíséreltek meg moyorizált csapatok segítségével Cassala környékén, az olasz előőrsök azonban ezeket visszaverték. Az olasz bombavető támadták Középszedán védelmi munkáit. Az ellenség légi támadást intézett Assab helység ellen, anélkül azonban, hogy károkat okozott volna. Egy angol repülőgép Lampeduzánál kényszerleszállást végzett, egy tisztet és két alisztet elfogtak.

Angol hadijelentés

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Az angol légügyi minisztérium tegnap este 20 óra 30 perckor kiadott jelentése szerint az angol légi hadsereg tegnap vívta meg a háború kezdete óta leghatalmasabb harcát. A támadások Anglia déli része és főleg London ellen irányultak. De támadások

EUCHESSII PALAS HOTEL BUCHI ESSII

Bulev. Elisabeta 18. (Brezoianu sarkán)

teljes renoválás után **VASILE CULINA** vezetése alatt
ujra megnyilt (Regal kávéház)

120 szoba zuhannyal és fürdővel 80 szoba telefontal

Olvasó és reggeliző tea-salon

Telefon: 3-12-10 = 3-12-18 = 3-12-19 Telefon

Hongkong. (Rador.) A Hongkong és Indokína közötti angol légijáratot megszüntették.

Az aláírás külsőségei

Berlin. A háromhatalmi szerződés aláírása alkalmából a kancellária nagytermének közepén nagy asztal volt, amelyen mikrofont helyeztek el. Ribbentrop felolvasta a megállapodást, majd az aláírások következtek. Az aláírási ünnepségek után Hitler Adolf megjelent az erkélyen és a tömeg lelkesen ünnepelte a Vezért.

Berlin. A háromhatalmi szerződés aláírása alkalmából Ribbentrop fogadást rendezett a Kaiserhof-szállóban, melyen Ciano külügyminiszter, Kurusu japán nagykövet, Serrano Sunner spanyol belügyminiszter, Estunozza berlini spanyol, Speerer madridi német, von Mackensen római német és Dino Alfieri berlini olasz nagykövetek, valamint Keitel tábornagy, Himmler birodalmi rendőrminiszter, Lutze, Meissner, Henlein, Tschammer und Osten, Keppler, Lanert és még számosan vettek részt.

érték a Kent és Essex grófságok városait is. A légügyi minisztérium jelentése szerint angol repülőgépek tegnap tevékeny támadásokat hajtottak végre Németországban Kiej felett.

A véglegesített egyenruha-anyagok árusítását megkezdjük

I. Motiu

divatáruháza, Arad, Piata Avram Iancu 19 szám.

A dakari kudarc

Berlin. A Deutsche Allgemeine Zeitung jelenti: Vichyből érkezett jelentések szerint a Dakar előtti kudarc súlyos hatást váltott ki az Angliában élő franciák között. Ugy tudják, hogy De Gaulle tábornok elhatározta lemondását. Angol katonai részről a lemondást tudomásul vették és megfelelő francia egyént neveznek ki, aki De Gaulle megbízására elvállalására alkalmasnak látszik. Az angol körök írádozása azonban eredménytelen maradt — hangoztatják Vichyben — mert senki sem találta, aki elvállalta volna a dakari kudarc után az Angliában levő francia csapa-

Molotov az USA nagykövetével tanácskozott

Moszkva. A Pravda jelenti, hogy Molotov külügyi népbiztos tegnap hosszas tanácskozást folytatott Steinhardt nagykövettel, az Egyesült Államok moszkvai megbízottjával. A megbeszélés több mint egy órát vet igénybe.

Washington. Weyler amerikai demokrata szenátor kijelentette, hogy a német—olasz—

tok vezetését. A Deutsche Allgemeine Zeitung mindezek ellenére azonban azt hiszi, hogy a Dakar elleni támadás meg fog ismétlődni és mások is fogják követni. Berlinben biztosra veszik azt, hogy az angol flotta Szíria kikötői ellen is támadni fog.

Bern. (Rador.) A Stefani-iroda jelenti: A svájci sajtó behatóan foglalkozik a dakari kudarcral és leszögezi, hogy az angol flotta bizonyította gyengeségét éppen akkor, amikor a legsúlyosabb és legjelentősebb feladatok elé állították. A Londonból a svájci lapokhoz érkezett táviratok azt mondják, hogy parlamenti körökben óriási elkeseredés uralkodik a dakari kudarc miatt és általában olyan hangok hallatszanak, amelyek követelik, hogy az ügy miatt vonják felelősségre azokat, akik ezért a csufos vereségért felelősek. Ugyanúgy felelősségre kell vonni azokat, akik De Gaulle tábornokot hamisan tájékoztatták arról, milyen a tényleges helyzet Dakarbán és Északnyugat-Afrikában.

London tiltakozik a német- finn oszapszálítási megoldás ellen

London. Az angol kormány hivatalosan tiltakozott a finn kormánytól ama megállapodás ellen, amelynek értelmében Németország Finnországon keresztül csapatokat szállíthat át Norvégiába.

Elsüllyedt norvég hajók

Oslo. (Rador.) A DNB levelezője jelenti: Bergenből jelentik, hogy a „Keret” 1718 tonnas hajó elsüllyedt és a legénység 9 tagja eltűnt a tengerben. Ez a hajó angol szolgálatban állt. A „Norge” norvég motoroshajó, amely szintén angol szolgálatban állott, ugyan csak elsüllyedt. A legénység 12 tagja odaveszett.

Ankara szorosabb kapcsolatot keres Athénnel

Róma. A Corriere della Sera jelenti: Isztambulból, hogy a török kormány kísérleteket tesz a Balkánszövetség újjáélesztésére. E célból szorosabb kapcsolatot létesített Görögországgal. Az olasz lap azt hiszi, hogy a Balkán szövetség fel fog támadni.

Flandin a nemzeti szocializmus európai hivatásáról

Páris. Flandin volt francia miniszterelnök az Oeuvre című lapban cikket ír és kiemeli, hogy mindazok, akik nem értik meg, hogy a nemzeti szocializmus alapján lehet csupán rendet teremteni Európában, vagy vakok, vagy azok sorába tartoznak, akik azért uszítottak háborúra, mert a demokráciák győzelmében bíztak.

C O R S O

I. Az éjszaka leánya
izgalom és erotika
Bernhard Götzke, Doris Ina,
470. UFA hirdető.

11.30 mérs., 3, 5, 7.15, 9.15

II. A három testőr
humor, derű és izgalom
John Wayne
470. UFA hirdető.

„A légionárius nemzeti állam alapja a család”

Az államvezető és a kormány folytatja az új államrend megszervezésének a közélet minden részletére kiterjedő munkáját

Bucuresti, Ion Antonescu tábornok, államvezető a közvélemény felvilágosítására szánt közlésében most azokról a költségvetési anomáliákról, illetve azokról a javaslatokról ír, amelyet 1934-ben tett, hogy megelőzze a válságot:

„A hadiköltségvetések e súlyos helyzetében két megoldás van: vagy 2 milliárdot kölünk a hadseregre, ami lehetetlen, vagy racionalisan használjuk fel a jelenlegi alapokat, amik rendelkezésre állanak. Leépítjük a bürokráciát és a felesleges elemeket eltávolítjuk. Az előléptetést nem a protekció fogja vezetni, mint eddig, hanem kizárólag az érdem és a saját és a klubok nyomására nem fogunk mindjárt mincenkít a piramis tetejére emelni. A tisztek előléptetése nem történhetik csak az egészséges kivá-

lasztódás során, mert nem lehet minden tiszt törzstiszt, vagy éppen generális, ahogy azt a protekció és különböző erők eddig tették. A személyzeti költség nem emelkedhetik ugrásszerűen 30 százalékról 70 százalékra, mint ahogy ez sehol nem létezik, ahol egészséges és előrelátó vezetés van, mint igen sok más népnél. Nálunk minden tiszt törzstiszt vagy akár tábornok akar lenni, ez azonban csak a vezetők gyengeségén mulik és minél jobban megmutatkozik a gyengeség, annál erőteljesebbek lesznek az indokolatlan egyéni ambíciók. Lehetséges, — felel be Antonescu tábornok 1934. évbéli előterjesztését — hogy ilyen előléptetési rendszer létezzék, amikor egy-kettőre kapitány lesz az alsóbb rangú tisztből és ki tudja, milyen magasrangú a protezsált kapitányokból.”

Az államvezető tábornok kiáltványa a román nőkhöz

Bucurestiből jelentik: Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök, államvezető a következő kiáltványt intézte a román nőkhöz:

Bárhol élő román nők!

Ebben az új életben melyet hazánknak biztosítani akarok gondolatom felétek száll, segítségetekre van szükségem és tudom, hogy segíteni is fogtok nekem. A légionárius nemzeti állam alapja a család és ti teket kérlek arra, hogy ti legyetek ennek a családnak alapjára. Számosan kerültetek irodákba, foglalkozási ágakba, sőt kaszinókba, kártyasztalok mellé és fényvülvő életvitelbe. Ez nagyon helytelen és káros. Egyesek olyan munkát végeznek, amely a férfiak feladata, másokat pedig a súlyos idők odasodortak, hogy enyhülést vagy teledést keressen bármilyen legyen is annak módja. Menekeztetek az élet súlyossága elől — ami nem helyénvaló.

Az országban többé nem ismétlődhetnek meg olyan idők melyek letűntek. Csak a család által lehet igazi élet, itt veszi körül a szeretet és megértés az új román férfit, akinek az életben künn harcosnak kell lennie, ám otthon igazi otthonot kell találnia. Ez a ti feladatok. A gyermekekkel meg kell értetni, hogy a harcot majd ott kell folytatnia, ahol atyja abbahagyta, a gyermek helyes utra terítése a ti dolgotok. Egyetlen luxus létezik: és ez az aldozatok, egyetlen út: ez a becsület. A román nő nem lehet más csak: asszony, anya és nagynya: ez Antonescu tábornok üzenete a román nőkhöz.

Gyermekeitek iránt három feladat van: 1. A nevelés, 2. A társadalmi segélynyújtás irányában való oktatás és 3. A határok megvédése szentségének beleplántálása gyermekeitekbe.

Másra gondolni nem lehet, akár szegény, akár gazdag, szép vagy csunya, tehetséges vagy kevésbé az a gyermekek. Becsületes legyen, tisztelje az Istent és szent templomait, tisztelje és ápolja őseink emlékeit és atyáink sírhantjait: mert nincs olyan erő, mely az Istenbe vetett hitet legyőzheti. A halottak és azok sírjainak tisztelete a föld szeretetét hozza magával ha pedig bármilyen nyelveket is beszél, a román nyelv legyen számára az igazi szentség. Szeresse és tisztelje a munkát, amely nélkül nem lehet élni. Ti pedig a házasságban soha rossz példát ne mutassatok a gyermek előtt, mert a szülők közötti harc soha el nem múló hatást gyakorol a fiatal gyermek-lelékre. Minden a család és ezt semmi és senki nem helyettesítheti.

Ami a társadalmi segítségnyújtást illeti — jól tudjátok, hogy az ország testének megcsontításával ezek és ezek váltak hajléktalanná, akiknek mindent előlről, kell kezdeniük. A légionárius segélymozgalom keretében mindent átölelő szeretettel kell résztvennetek. A fájdalomtól mindenkinek ki kell vennie részét, áldozatkészséggel.

A határok védelme egyik legszentebb kötelesség gyermek szülő számára egyaránt. Meg kell mutatni az egész világnak elhivatottságunkat és jogunkat az élethez. Így szerveztedetek és várom, hogy hosszú oszlopokban meneteljétek a férfiak között. Ti, nagy remény-

ségeink a lelkiismeretesség és kötelességismerés szent tüzeiben — Ti a légionárius Románia asszonyai...

Bucuresti, szeptember 28.

ION ANTONESCU.

Törvény készül a lel-bank-jegyek és kü földi lei-összegek behozataláról

Bucurestiből jelentik: Ion Antonescu államvezető a következő törvényrendeletet adta ki: 1. szakasz: Jelen rendelet kiadásával senki, személyenként 2000 lelen feljüli lei összeget semmilyen módon nem hozhat be az országba a Banca Nationala előzetes engedélye nélkül. 2. szakasz: A Banca Nationala engedélyt adhat lei-összegek vagy külföldi lei-letétek behozatalára megfelelő bankoperációk után, ha bebizonyítja a kérel-

GRAND HOTEL LAFAYETTE

BUCURESTI, CALEA VICTORIEI No. 11.

A város legjobb és legkényelmesebb szállodája — MÉRSÉKELT ÁRAK

mező, hogy a leit a Banca Nationala engedélyével vitte ki, vagy ha azt bizonyítja be, hogy ez az összeg már 1932. május 15-ike előtt a külföldön volt. 3. szakasz: Aki e rendelettörvény ellen vét annak behozott lei-összegét elkobozzák és 2-5 évig terjedő börtönnel büntetik. 4. szakasz: Északtransilvániából és Szovjetországából csak a Banca Nationala engedélyével a román kormány és az illető országok kormányai között kötött megállapodás alapján lehet behozatalt eszközölni. 5. szakasz: Minden más megelőző ezzel ellentétes intézkedés semmis.

Köztisztviselő nem huzhat hasznot hivatalos minőségéből

Bucurestiből jelentik: Az államvezető figyelmeztet minden kereskedőt vagy vállalkozót, hogy egyetlen köztisztviselő sem kérhet valamilyen előnybenrészesítést. Az ilyen tettenért tisztviselőt nyomban eltávolítják a közszolgálatból, a kereskedőt, vagy vállalkozót pedig mint büntársat megbüntetik.

Felülvizsgálják a CFR ügyvitelét

Bucuresti. A miniszterelnökség mellett ellenőrző bizottságot alakítottak, melynek munkái a vasútnak történő fűtőanyag és felszerelések szállítására, valamint mindazokra a fizetésekre vonatkozik, melyeket a CFR igazgató-tanácsa, vezérigazgatói és vezérigazgatói kaptak és folyósítottak. E bizottság három héten belül fejezi be munkáját. A bizottság elnöke G. H. Pavejescu semmiféle tanácsost, tagjaivá Constantin Dumitrescu (Folytatás a 6-ik oldalon.)

Lemondott állásáról Vlad Alexandru tábornok-polgármester és Bejan Romulus dr. polgármesterhelyettes

A polgármester lemondásának elfogadásáig betegszabadságot kapott, a polgármesterhelyettes pedig visszahelyezték régi állásába, a közigazgatási táblához

Az új városvezetőség kinevezéséig Risculia Moise ezredes-alpolgármester vezeti a város ügyeit

Szombaton változás történt Aradváros vezetében: Vlad Alexandru tábornok, polgármester és dr. Bejan Romulus helyettes polgármester eltávoztak a helyi közigazgatás éléről, miután előzőleg erre belügyminisztériumi hozzájárulást kértek és kaptak. Az új kormányzati rendszer bevezetésekor Vlad Alexandru tábornok, polgármester benyújtotta lemondását azzal a kéréssel, hogy annak elintézéséig betegszabadságot engedélyezzenek számára. Ugyanekkor Bejan Romulus dr. helyettes polgármester az irányban terjesztett elő kérelmet, hogy fogadják el jelenlegi állásáról való lemondását és helyezték vissza a közigazgatási bírósághoz, ahol polgármesterré történt kinevezése előtt teljesített szolgálatot és ahonnan csak azért távozott, mert hivatali kijelentéssel állították az aradi közigazgatás élére, mint helyettes polgármestert. Az előterjesztésekre most érkezett meg a válasz, mindkettőt teljesítették és Vlad Alexandru tábornok, polgármester a mai naptól megkezdte betegszabadságát, amelyről már nem is tér vissza hivatalába, Bejan dr. polgármesterhelyettes

pedig visszahelyezték a timisoarai ítélőtábla mellett működő közigazgatási bírósághoz.

A távozó polgármester és helyettese szombaton délelőtt bucsúztak a városi közigazgatás tisztviselői karától s az összegyűlt tisztviselőknek Bejan Romulus dr. köszönte meg a támogatást, amelyben a város távozó vezetőit részesítették, majd Vlad Alexandru tábornok szólt hasonló szellemben a tisztviselőkhöz. Közölte a távozó polgármester, hogy a városvezetésre kijelölendő új személyiségek hivatalbalépéséig Risculia Moise ezredes, alpolgármester veszi át az ügyek vezetését. Crasnic Eugen dr. helyettes vezérigazgató, a közigazgatási szolgálat főnöke a tisztviselői kar nevében bucsúzott el a távozó polgármestertől és helyettesétől s méltatta működésüket, végül pedig virágcsokrot nyújtott át.

Vlad Alexandru tábornok és dr. Bejan Romulus lemondásával egyidejűleg semmiféle intézkedés nem történt az új városvezetőség kinevezéséig, illetve s egyelőre nem tudhatók kik kerülnek a helyi közigazgatás élére.

FORUM

Ma, minden idők legszenzációsabb kalandorfilmje 27 felvonásban, a Telefon 20-10.

KALOZSZIGET KINCSE

Don Terry, Gwen Gaze, Grant Withers és William Farnum-al

Uj 471 sz. UFA hirdató.

Délelőtt 11 órakor matiné olcsó helyárakka.

A film hosszúságára való tekintettel az előadások kivételesen 3, 6 és 9.15 órakor kezdődnek.

AUTOTULAJDONOSOK
alkatrészek lezölcsőbb beszerzési forrása
Banloc Goodrich autógumi
OPEL AUTO alkatrészek
a képviseletnél
VERES LADISLAU
(Fekete báránnyal szemben). Bul. Fegele Ferdinand 47. Telefon 22-76

számvevőségi tanácsost, V. Dumitrescu miniszter-gálták. A bizottság titkára Manolescu Constantin piumi főmérnököt és I. Zeleanu főmérnököt delegálták. A bizottság titkára Manolescu Constantin piumi főmérnököt és I. Zeleanu főmérnököt delegálták.

Fontos napirendi kérdésekről tárgyalt a szűkebb minisztertanács

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség közli: Szeptember 27-én ülést tartott a szűkebb minisztertanács. Az ülésen Antonescu tábornok államvezető, Horia Sima helyettes miniszterelnök, Mihai Antonescu, M. Sturdza, Gh. Crețianu, Petrovicescu tábornok és N. Dragomir miniszterek vettek részt.

A következő problémákat tárgyalták le:

1. A külügyi helyzet.
2. A menekültek problémája amellyel kapcsolatban minden egyes menekült-kategória ügyében megoldást hoztak.

3. Elhatározták a zsidók összes falusi tulajdonának kártérítés ellenében történő kizárását.

4. Foglalkoztak egyes olyan problémákkal, amelyek a bérleti szerződésekről szóló törvény alkalmazása során merültek fel és elhatározták, hogy az új törvénykezési ülésszak alkalmával, hat hónap múlva figyelembe veszik a különleges helyzeteket.

Antonescu tábornok, államvezető gyökeres változásokat és újításokat eszközöl a hadsereg ügyeinek intézésével kapcsolatosan

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok redes heti összejövetelt tartott a nagyvezérkarban. Az államvezető itt utasításokat adott a különböző kérdésekben.

A költségvetés kérdésében megállapította, hogy ami a lehetőségek keretén túlhalad az nem egészséges és életképes. Kéjtette, hogy szükséges a közigazgatási és hadtengerészeti államtitkárság megszervezése, azonkívül megállapította, hogy a jövőben nem lehet a közigazgatás és az ellenőrzés egy kézben. Ellenőrző hatóságok csak a hadügyminiszteről függhetnek. Hadügyi államtitkárrá az egységesítés céljára Ilie Stefan tábornokot nevezték ki.

A katonai attasék tekintetében a megtakarítás szempontjait tartják szem előtt és így megszüntetik a berni és washingtoni attasé-állásokat. Párisban csak egy attasé és egy államtitkár működhet és Londonban egy tengerészeti attasé és egy titkár, míg Rómában Corbeanu ezredes lett katonai attasé.

Intézkedés történt a visszaélések megszüntetésére és a bűnösök szigorú büntetésben részesítésére.

Elhatározták, hogy mindazokat, akik rendelkezéseket adtak fel a hadsereg nevében magánvállalatoknál és később ezen vállalatok igazgatóságai tagjai lettek, felelősségre vonják és az államvagyonnak okozott kárt teljes mértékben vissza kell szolgáltatniuk.

A hadkiegészítő parancsnokságoknál a jövőben csak a szükséges tisztek működhetnek és megszüntetik a feleslegesnek mutatkozó teritorialis egységeket.

A katonai építkezések tekintetében minden ilyen természetű ügy a közmunkaiügyi miniszter hatáskörébe kerül, egyes szerződéseket revidálnak és megsemmisítenek.

A nagyvezérkar megszervezését illetőleg szárazföldi, tengerészeti és légügyi tagozatok lesznek, a technikai problémákat speciális végzők, a mozgósítás, kiképzési és hadműveleti kérdésekben a nagyvezérkar dönt. Olyan parancsnokságokat, melyek a háborúban nem használhatók, a békében sem létezhetnek.

Tanulmányozzák a helybenmozgósítás és a munkára való mozgósítás kérdését. A leszerelés tekintetében elhatározták, hogy semmi újabb összpontosítás nem történik, de azt fokozatosan lehet csak keresztülvinni az állambiztonság szempontjai szerint. A rekvirálásokat is nagy mértékben csökkentik.

Végül elhatározták, hogy „feljelentési iródat” létesítenek, azonban csak megalapozott feljelentéseket vesznek figyelembe.

Rádióéledásokban ismerteti az államvezető elgondolásait

Bucurestiből jelentik: Hétfő szeptember 30-tól kezdődőleg rádiókonferenciákban ismertetik az ország vezető egyéniségei az államvezető elgondolása alapján problémáink megoldását. Hétfő szeptember 30-án este 19 órakor Mihai A.

Antonescu igazságügyminiszter az államvezető felfogását az igazságszolgáltatással kapcsolatban ismerteti, míg ugyancsak hétfőn este 20 óra 45 perckor Traian Brăileanu professzor kultuszminiszter az iskolaév megnyitása alkalmából mond rádióbeszédet.

Antonescu tábornok, államvezető intézkedései a közlekedési rendszert megszervezéséről

Bucurestiből jelentik: Ion Antonescu tábornok, államvezető különleges „utrendőrséget” szervezett motorkerékpáros csendőrökből az országutak forgalmi rendje érdekében, ugyanakkor pedig rendelkezést adott, hogy a városokban is a legszigorúbban ügyeljenek a hatóságok a forgalmi rend betartására.

Miniszterelnöki közlemény az utóbbi tíz évben a kormányzatban mutatkozó folytonossági hiányról

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség hivatalosan közli: „Az utóbbi 10 év alatt 1930. és 1940. között 25 különböző miniszterelnök, 5 helyettes miniszterelnök, 61 miniszter és 31 államtitkár váltakozott. Ez a folytonosság teljes hiányára mutat és szinte infációt teremtett a tárcákban.

A következő új minisztériumokat alapították: 1932. január 1-én a sajtó és propaganda államtitkárságát, ugyanezen év július 19-én a légi és tengerészeti államtitkárságot, 1934. április 29-én a hadfelszerelési minisztériumot, 1936. november 12-én a légi és tengerészeti minisztériumot. A szövetkezeti minisztériumot 1938. február 10-én, a hadianyag minisztériumot ugyanezen év október 14-én, az állami léttár-minisztériumot szeptember 28-án, míg egy évvel később, október 2-án a közrendészeti minisztériumot. Ez évben a külkereskedelmi, a nemzetgazdaság egységesítési és a külterületi területek minisztériumát, valamint a bányakhasználati és állambiztonsági államtitkárságokat létesítették. Ugyancsak a 10 év alatt megszűntek a külkereskedelmi, közrendészeti és hadfelszerelési minisztériumok.

A legjellegzetesebb statisztika, hogy 1930. és 1940. között az igazságügyminisztériumban

Behajtják a közterheket nem fizetett volt miniszterek hátraleékos adóját

A pénzügyminiszterium megállapította, hogy a volt kormányok egyes tagjai, helyzetüket kihasználva, éveken át nem fizették adójukat. Erre vajó tekintettel a miniszterium utasítást adott a pénzügyigazgatóságoknak, hogy haladéktalanul gondoskodjanak az említett hátraleékos adóösszegek behajtásáról.

A légionárius mozgalom körületi főnökei

Bucuresti. Horia Sima helyettes miniszterelnök a légionárius mozgalom vezetője a következő körületi főnököket nevezte ki: I. Timisoara: Dr. Virgil Puscas, H. Sibiu: Dr. Nistor Cioreanu, III. Craiova: Nicolae Rosulan, IV. Bucuresti: Vasile Bojeanu, V. Constanta: Eugen Nedescu, VI. Galati: Nicolae Ion, VII. Jasi: Eugen Dragomir, VIII. Suceava: Ion Dumitrescu.

Visszaélések történtek Antonescu tábornok, államvezető nevével

Bucuresti. A miniszterelnökség közli, hogy számos személy Antonescu tábornokra hivatkozva jelentkezett egyes hatóságok főnökénél különböző hivatalok elfoglalására. Antonescu tábornok felhívja a figyelmet arra, hogy mind ezek a hivatalfőnökök, bármilyen rangfokozatban legyenek is, ha szabad folyást engednek és nem akadályozzák meg az ilyen ajánlásokat, felelősek az ilyen jellegű ügyekben is.

Német lap cikke Antonescu tábornok, államvezetőről

Berlin. A „Das Reich” című heti revü Antonescu tábornokról cikkeztek és megírja, hogy az elmult háborúban Berthelot tábornok egy Antonescu nevű fiatal őrnagyban felfedezte a kiváló szervező és stratégiai képességet. A lap ezután ismerteti Antonescu tábornok karrierjét a nagyvezérkarban és a hadügyminiszteri méltóságon keresztül mindaddig, amíg Antonescu Codreanuval lépett barátságára, majd az államvezetőnek a Codreanu elleni perben tett híressé vált tanuvallomását ismerteti. Antonescu — írja a lap — osztatlan rokonszenvenek örvend és mostani programjában az állami élet megújítása a főcélja. Készségtelen, hogy minden jó román mellé áll, mert a vágárdai programja csak az igazi román szellem és egészséges állami élet újjászületését hozhatja.

27 miniszter, 5 államtitkár, a belügyminisztériumban 24 miniszter, 40 államtitkár, a közlekedésiügyi minisztériumban 27 miniszter, 2 államtitkár, a külügyminisztériumban 24 miniszter, 11 államtitkár, a földművelésügyi minisztériumban 25 miniszter, 29 államtitkár volt. Az ipar és kereskedelemügyben 29 miniszter, 11 államtitkár, a közoktatásügyben 27 miniszter és 19 államtitkár a kultuszügyben 17 miniszter és 4 államtitkár, a pénzügyben 23 és 15 a munkügyi 26 és 12, a közegészségnél 11 és 4, a hadügyben 30 és 10, a tengerészetnél 12 és 13, a hadfelszerelésnél 4 és 2, a sajtópropagandánál 5 miniszter és 2 államtitkár, a hadianyagnál 6 miniszter, a szövetkezetnél 1 és a külkereskedelemlél 4 miniszter volt 10 év alatt.

Igy a különböző tárcáknál 1930-tól 1940-ig 390 miniszter és 213 államtitkár működött. A nagyvezérkarnál 9 tábornok állott az élen. Ezzel szemben a nemzeti szocialista Németországban és a fasiszta Olaszországban az állandóság és a folytonosság, a célkitűzések komolysága biztosította az ország létét. Romániát pedig ezek a körülmények jutatták oda ahová a súlyos események vezették.

Közlés

Tekintettel a közönség köréből megnyilvánuló nagyarányú helyfenntartási igénylásokra, félreértések és kellemenségek elkerülése végett a **LARES** felkéri a közönséget, hogy helyfenntartási előjegyzését legalább 48 órával az indulás előtt jelentse be az aradi légikikötőnél, telefon 11-70.

LARES

Japán Keletázsia ura

Igy születik meg egy gyarmatbirodalom

Gazdasági érdekek és a túlnépesedés. A vashiány súlyos hátránya

A német—olasz—japán katonai szövetség ezidőszere a legfrissebb külpolitikai szenzáció. Sokan „megjósolták” „előre látták” és mégis váratlan meglepetésként hatott. Nem tiltakoztak többé sem a kontinensen, sem azon kívül, hogy a létrejött katonai blokk Amerika sakkbantartását célozza. A felkelő nap birodalma elérkezettnek látta most az időt, hogy a barátai tengelyhatalmak keletázsiai érdekeinek megvédésével aktíve is a tengelyhez csatlakozzon.

Ebből az alkalomból érdekesnek tartottuk, hogy az alábbi cikk keretében ismertessük a Mikádó birodalmának hatalmas fejlődését az utóbbi évek alatt.

Amikor Japán az elszigeteltségéből kilépett, azonnal expanziós törekvéseinek megvalósításához a Merji-kormány nagy gondot fordított a forradalom zavaros ideje alatt elhanyagolt Észak-Hokkaidónak gazdasági felhasználására, hol a forradalom zűrzavarában független állam burjánzott föl: ugyanakkor a területi kérdések megoldásáról igyekezett az idegen beavatkozást kizárítani. 1875-ben csatolta Japán a Riu-kiu szigeteket, valamivel később pedig Kurili szigeteket, ez utóbbiakat Oroszország engedte át a Szakhalin condominiuma ellenében. Két évvel később a Kínával való háború befejezése után megszerezte Formosát, később a mukdeni és csushinai győzelmek és Porth-Arthur bevételére révén a portsmouthi szerződésben (1905) végleg az övé lett Szakhalin az 50-ik szélességi fokig, 1910-ben pedig annektálta Koreát a transzmandzsuriai vonal ellenőrzési jogát Chang-Chung, Kina Japán számára engedte át s ezt Japán felhasználhatta Mandzsuria déli részének megszállására és gazdasági kiaknázására. Így rövid tíz év alatt a japán gyarmatbirodalom az anyaországgal egyenlő nagyságú területre szaporodott.

E szerzemények révén Japán óhatatlanul belekeveredett a kontinens ügyébe. Mert Japán ekkor már az ázsiai kontinens mentén húzódozó sziget-koszorút a 22-ik szélességi fokról az 50. szélességi magánának mondhatta — sőt a világháborúval megszerezte a szélsőkeleti német gyarmatokat; az orosz forradalomkor pedig — ha ideiglenesen is — sikerült kiterjesztenie uralmát egész Mandzsuriára. Transzbaikáliára és Szakhalin-sziget északi részére. Ez utóbbi területeket azonban később vissza kellett adnia a Szovjetnek: Shantungot és Mandzsuriát is Kínának. Népszövetségi mandátum alapján birtokolta még a mikronéziai német szigeteket; a Marianne-szigeteket (Guam kivételével), továbbá a Palaos, Karolina és Marshall-szigeteket. Ugyanakkor a Drien körüli vidék és Kuang-tong fölötti tulajdonjogát megszüldítette és megőrizte befolyását a gazdag Mandzsuriára déli részében.

A birodalom súlypontja a nagy japán sziget

Mindenek birtokoknak súlypontja Nippon. A japán szigetről valamennyi könnyűszerrel megközelíthető. Formosát kétnapi hajót választja el Jokohamától. Mukden háromnapos utazás után — tranzitkoreai vasúton — elérhető Tokióból. Sokkal „összeállóbb” gyarmatbirodalom ez, mint az európai nemzeteké s igazgatásuk is sokkal kevesebb nehézséggel találja magát szemben.

Ha egy ilyen ország — melynek termelőképessége még a fejlődés után vannak — vállalja az expanziós politikával járó költségeket és áldozatokat, az bizonyára nem ok nélkül tette. Már-már közhelyé vált a japán túlnépesedéssel kapcsolatos kérdések emlegetése. Az valószínű, hogy óriási és példátlanul szaporodó néptömegek elhelyezése sok gondot okoz a japán birodalomnak. A kivándorlást már földete hivatalosan kezde mélyeztetni és elősegítették, úgyhogy pl. 1910-ben a japán kivándorlás méreteiben túlhaladta még a nagy arányú német német kivándorlást is. Az Egyesült-Államok és Kína népességével versenyző hatalmas japán néptömeg természetesen hasonló arányú életteret követel magának. A Csendes-óceán felé való indokolt túlértékelés pedig támaszpontok biztosítását tette szükségessé. Ezenkívül — igen helyes gazdasági érdekek — gyarmatbirodalmában ipartermőkei elhelyezésére is alkalmas piacot keresett és talált. Ugyanakkor importszükségletét is innen fedezte. Ez az államfőben tehát olyan gazdasági organizmust alkot, amely képes az ellenállásra és vezető szerep bejelölésére itt a szélső-keleten.

Kivándorlás — állami ellenőrzés mellett

A japán gyarmatosításra kitűnően alkalmas nemzet. A japánok között sok az energikus vállalkozó, széles látókörű, országokat és embereket megismerni vágyó, műveltség és akarat egyaránt van munkakedvvel, konstruktív ambícióval, akárcsak egy német. A kivándorlást a legnagyobb szorgalommal ellenőrzik, úgyhogy még kezdetben sem lépték el az új gyarmatokat a kalandvágyó, fosztogató elemek olyan mértékben, amint az angol-szász gyarmatokon történni szokott. Kár azonban, hogy ezek az értékes munkásrétegek adandó alkalommal csak nem tudnak ellenállni a honvágnak.

Igen mély gyökereket vert bennük a hagyomány. Az ősök tisztelete. Az anyaföld szeretete. Ugyhogy — amint tehetik — csakhamar visszajérnek a szeretett Japán földre. Kitarítás dolgában a kínaiak mögött maradnak ezek a japán telepesek s alkalmazkodó képességük sem olyan nagy. Talán túlságosan megszokták a kormány támogatását s nem tudnak a saját lábukon megállni. Mert a kormány itt is — mint minden egyéb téren — döntő szerepet játszik az irányításban s az egyéni érdekeket minden esetben alárendeli a közösség érdekeinek, akárcsak az anyaországban. A világ egyetlen állama sem tartja a kezében a külföldön élő polgárainak irányítását, mint a japán: az állami ellenőrzés alatt, állami vezetés mellett lebonyolított ki-

Milyen eredményeket mutatnak föl a japán gyarmatpolitikája? És milyen lehetőségek várnak rá a jövőben? A közünk, a már tekintélyes vasúti hálózat és a kikötők építése, egészségügyi intézkedések, stb. egyáltalán nem terhelik meg túlságosan az anyaország költségvetését. Sőt, még ez utóbbinak van a gyarmatokból haszna, mert elhelyezhető kivitelű cikkeknek nagyrészt és nem szorul behozatalra a hiányzó termékek dolgában. Ez a kiegyenlítődés és kölcsönös segítség a gazdasági fejlődéssel párhuzamosan egyre gyümölcsözőbb. Korea látja el rizszel az egész anyaországot. Mandzsuriára szójababot küld. Leao-hao és Hokkaido termékeny síkságainak buzátlálal pedig valamikor Nippon lakóinak adnak kenyeret — ha majd a nép főtápláléka nem lesz kizárólag a rizs. Korea és főleg a hidegebb vizű tengerek halászatát csaknem kimeríthetetlen élelmiszerforrás és az európai államokkal versenyző konzerv-ipart táplálja. Az északi gyarmatok fő gazdasági forrása ezenkívül a fa. Nagy kincs a rizs itt, a délkini tartományok közelségében, ahol egy szál erdő sincsen s amikor az amerikai erdőségek is kimerültek szorulnak. Nemcsak fenyő- és lombos erdők, hanem — Formosa-szigetén — bambuszerdők is bővítenek. Ez a sziget a rizs és főleg a cukortermelés szempontjából is fontos szerepet játszik s főlegessé tette a lávai behozatal egy részét. Mikronéziában nagyszabású Kopra-termelés indult meg s nagy jövője van.

Mivel a japán gyarmatbirodalom észak-déli irányban nem kevesebb, mint negyven szélességi fokra terjed ki, ezért a trópusi termékek a szubarktikus termékekig valamennyi éghajlat gazdasági adottsága az anyaország rendelkezésére áll. Három fontos nyersanyaga azonban még mindig hiányzik. Kettő növényi: a Latex és a gyapot. Oszaka — a japán Manchester — minden nyersanyagát kénytelen részint Indiából részint az Egyesült Államokból és Kínából beszerezni. Ezért indult meg olyan hatalmas erővel a koreai gyapottermelés — mely persze ezelőre kénytelen a szükségleteket kielégíteni.

A vas problémája

Itt van azután a vas. Japán gazdasági életének fő gyengéje a vashiány; mert hatalmas vas- és acéliparát az a néhány mandzsuri és Hondo-szigeti bányája nem képes ellátni. Ezzel szemben elegendő rezerva bányászunk Formosa-szigetén, aranyat pedig Formosán és Koreában. Szakhalin és Formosa-szigetén kőolajtelepeket fedeztek föl.

A japán föld szében igen gazdag. Japán Kelet-Ázsia „Angliája.” Hokkaido széntelepeit 1918-ban 2675 millió tonnára becsülték. Szakhalin-sziget földje 1326, Formosa 385, Korea pedig 81 millió tonna szént tartalmaz. Hozzá kell még venni a mandzsuri széntbányákat; ezek látják el a mandzsuri vasutvonalat. A még egészen kiaknázatlan szénttelepek Japán tüzelőanyag-ellátását időtlen-időig biztosítják. E körülmény tekintetében Japánnak ugyanaz a helyzete a Szélső-Keleten, mint Angliának Európában és az iparának ugyanoly módon biztosította a fejlődés lehetőségét. Tehát e tekintetben is hasonlítani lehet Angliához — nemcsak a nagy európai kontinens szintén sűrű népességű tulsó partjaival szemben elhelyezte révén.

Mindent összevéve: Japán egyre kevésbé szorul behozatalra a nyersanyagszállítás terén — a vasat, a gyapotot és az élelmiszert kivéve; sőt ellenkezőleg, gyarmatbirodalmában megfelelő piacot talált ipartermők részére.

Vajon hová vezet a további fejlődés útja? Megindul-e a japán gyarmatok iparosodása vagy pedig az anyaország iparát fogják táplálni nyersanyaggal? Így, hogy Japán gyártelepei feldolgozva kiadják azt vissza? Ez utóbbi feltevés látszik a legvalószínűbbnek. Már a formosai ültetvények mellett és az északi erdővidéken szükségesszerűleg létesültek a gyártelepek és a fa-pép feldolgozó üzemek, az utóbbi években ipartermők keletkeztek Mandzsuriában és Koreában is. Egelőre azonban még fennáll a már említett munkamegosztás anyaország és gyarmatbirodalom között: még mindig a koreai, mandzsuri, vagy formosai paraszt kezében tartja a Japán lakosságát és az anyaország csak éleltszármak köszönhető, hogy nem kell aggodalmaskodnia a falusi lakosságának az ipari köz-

vándorlás a régi görög és római gyarmatosításra emlékeztet. A gyarmatok közigazgatására rendkívül nagy gondot fordítanak. A különleges kiképzésben részesült és hosszas tapasztalattal bíró japán hivatalnokok példaképpel szolgálhatnak.

Szintén mintaképpül állhat az a takarékoság, amellyel a gazdasági javak felhasználását irányítják — még a kifogyhatatlannak látszókat is, pl. a formosai erdőt, vagy a Szakhalin-szigeti halászatot. Az egész gyarmatosítási munkát a rendszeresség szellemében hatja át, a jó termő földeket csak tapasztalt, kiképzett, „garanciaképes” mezőgazdák adják ki művelésre s nem kalandoroknak vagy kincsrajhászoknak. Egy másik érdeme a japán gyarmatosításnak, hogy minden gyarmat esetében a helyi szükségletnek megfelelő módszert alkalmazza s a helyi közigazgatásnak széles hatáskört biztosít.

A világháború előtti időben a gyarmatosítás munkáját a töke hiánya nagyban gátolta. Azóta tökecsoportok és iparvállalatok közreműködésével megindulhatott az újabb gyarmatok gazdasági vérkeringése is.

Az egész japán gyarmatosítás fő jellemvonása a gyarmatok keletkezésének mesterséges uton történő elősegítése — állami kezdeményezésből — s fejlődésük meglepő gyorsasága, ami a modern Japán haladásának sietős ütemére emlékeztet.

Gazdasági adottságok és hiányok

pontok felé való özlönlése és tömörülése miatt. Ezzel is új hasonlatosságát fedeztük fel Angliával: mint atlantióceáni szigetország, Japán sem képes inarral foglalkozó lakosságát önmagától eltartani. A túlnépesedés, hogy a túlnépesedés miatt kénytelen a gyarmatbirodalomnak kihasználásához fordulni s egyébként is expanziós politikáját természetesen kizárólag saját életterén belül alkalmazza és nem törekszik világlakulomra.

A bevándorló japán telepesek az északi gyarmatokban hamarosan vezető szerephez jutottak. Így történt ez Hokkaido-ban, továbbá Hondo északi részén, ahol persze a nyomorult ajno-népség nem ehetett fel a versenyt a japánokkal, ugyanígy a passzív „nem-törődöm” koreai sem állhatta útját a japán tertiálisan. Mandzsuriában a helyzet az, hogy még 10 millió hektár föld áll megműveletlenül, bár éventeként 200—400.000 hektárnyi erdő irtanak ki és vesznek művelés alá. Ez egyébként azt jelenti, hogy itt 30 év alatt négyszer akkora terület megművelt földet nyernek, mint Japánban. A kínai földművelőt azonban olyan erős gyökerek kötik a mandzsuri földhöz, hogy a japán még mindig csak csekély szerepet játszik. Inkább mint kereskedő, hivatalnok, láteiner stb. Formosában ugyanez a helyzet: a japánok 40 százaléka szabadfoglalkozást üz, csak 2 százalék földművelő. Amellett Mandzsuriába évről-évre még mindig tekintélyes számú kínai szivárog be. Mind a két gyarmatban a vezetőszerep a japánok kezében van, a nvers munkáserőt — „izomerőt” — azonban a kínai kuli szolgáltatja.

A szénföldök elhelyezése

A japán kormány úgy látszik, már lemondott arról, hogy Mandzsuriát és Formosát a japán néptömegek elhelyezésére használja fel, viszont a japán kivándorlást minden eszközzel elősegíti Koreában. Mert mióta az angol-szász Amerika és Ausztrália bezárta kapuit a sárgák előtt, a japán kivándorlás a gyarmatokra szorult. Ezek pedig sem nagyságuk, sem fizikai adottságuk miatt nem alkalmasak az egyre szűkebbé váló japán szigetekről kiszorult néptömegek elhelyezésére. Hokkaido és Korea főleg telepes gyarmatok. Formosa inkább nyersanyagforrás, míg a Kurili-szigeteknek és Mikronéziának stratégiai értékük van. Különben valamennyi japán sziget a hajóforgalom főútvonalába esik a szélsőkeleten, az Egyenlítő-től északra; a szénkészletek miatt is kitűnő támaszpontul szolgálnak és jó kilátású pontnak használhatóak bármely keletkezési akció számára s a nemzeti érzésből „fontos” japán célok megvalósításának értékes eszközei.

Vajon milyen irányba fordulnak ezek a célok: az érdekkörök kiterjesztésére, politikai terjeszkedésre vagy csak egyszerűen a gazdasági életterén kiszélesítésére? Nem lehet tudni. Csak halványan letezni lehet az eshetőségek körvonalait. Terjeszkedés bizonyára nem irányulhat a Csendes-óceán tulsó partján álló megszállt angol-szász uralom ellen. Annál több reménnyel kecsegtet — sőt a szükségesség parancsára is erre vezet — a gazdag holland-indiai birtokok felé: pompás, kimeríthetetlen őserdők és egyenlítői öv minden gazdagsága, terménye vár itt szélcsűrő kihasználásra. Itt van továbbá a már kétes helyzetű indokina, viszont ennek gazdasági élete csakugy a rizstermesre van alapozva, mint a japán gyarmatoké. Így érkezünk el a kínai kérdéshez. 1904-ben még kitűnő volt a japán—kínai viszony s akkor Japán még a sárga fal bajnokának szerepét játszotta a politikai küzdelemben. Két és fél évi háború után a japán csapatok Észak- és Délkínában körülbelül 10 hosszúsági foknak megfelelő területen nyomultak előre. Közé-Kínában pedig a Jangce-völgyének irányában öt loknyit területet hódítottak meg. A japán tengeri erők hatáskörébe esik valamennyi kínai kikötő.

Kétségtelen, hogy Japán úgy politikai, mint gazdasági téren vezetőszerepre hivatott hatalom a Szélső Keleten és életterének az angol-szász elemektől való megtisztítása után végleg a kezébe „eszi” ezt a vezetőszerepet, annak ellenére, hogy Amerika féltékenyen nézi: mint szilárdul meg és állandósodik egy új nagy hatalom befolyása a Csendes-óceán tulsó partján. olyan időben amikor a világ gazdasági súlypontja a jelek szerint az Atlanti-óceánról a Csendes-óceánra kezd áttevődni.

INCZE ANDOR.

ARADI KOZLONY

Telefon: L. S. S. Szigonycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves ávre ... 840 Ft | Negyedévre 210 Ft
Hónapról ... 420 Ft | Egy hónapra 70 Ft

Veni Sancte ...

„Jöj el Szentlélek Uristen! ...” — több száz gyerektorokból lidén csendül fel az üsl fohászkozás — „Veni Sancte! ...” szárnyal az ég felé vasárnap és hétfőn az aradi templomokból, ahol az iskolás gyerekek imádkoznak, hogy a következő iskolaévben áldás legyen a munkájukon, a béke áldása, amelyből a tudomány és kultúra virágal pompázhatnak ...

A fejlődő lelkek fohászkozása surran a végtelen magasságába, amidőn megnyílnak az iskolák kapui — és ott a templomok homályában a tanárok tanítók és szülők is imádkoznak a szebb jövőért, amelyet a jövő nemzedék, a gyermekbe vetett reménység őriz.

Manapság valóban súlyos a felelősség terhe, a mely a tanárok, tanítók lelkiismeretére nehezedik. A fejlődő gyermeklelkék idomlása és csiszolása a jövő társadalom alakulását jelenti s mikor kitárulnak az iskolák kapui, hogy befogadják az elmúlt nyár napsugarától barnult gyerekeket, mindenki átérzi, hogy mi vár a tantestület tagjaira, akiknek a gondolkodás és szellem mai forrongásában kell irányítanot a gyermek kiforralttal szellemét.

„Veni Sancte!” — igen, jöj el Szentlélek Uristen — vizsgáltsd meg a gyermeklelkéket, hogy ik is átérzhessék az Irás szerelétének jelentőségét és erősítsd meg azok hitét, akik ott állnak a katedrán, hogy lelkiismeretük hívó szavára hallgatva, a gyermeklelkébe oltihassák a béke és kultúra társadalomformáló erjét ...

— GYASZISTENTISZTELET. Bucuresti. Az államvezető megengedte, hogy vasárnap, szeptember 29-én gyászigentiszteletet tartsanak a mártírok emlékére. Minden tüntetés vagy hangulatnyilvánítás ezzel kapcsolatban szigorúan tilos.

— AZ ÁLLAMVEZETŐ FELHIVASA AZ ALLATTENYÉSZTÉS ÉRDEKÉBEN. Bucuresti. Az államvezető különleges rendelkezést adott ki, melyben felhívja az ország közönségét és főként a mezőgazdákat és falusi lakosságot, hogy az állattenyésztés fejlesztésére és az állatok gondozására különös gondot fordítsanak.

— PANASZ-IRODA BUCURESTIBEN. Bucuresti. Bucurestiben a polgármesteri hivatal mellett irodát létesítettek, ahol minden polgár az árak he nem tartása vagy egyéb hasonló visszaélés miatt panaszt tehet.

— A NEMZETNEVELÉSÜGYI MINISZTERIUM A MAGYAR FELSÉGJOG ALÁ KERÜLT TERÜLETEKRŐL TAVOZOTT TANULÓKÉRT. Bucuresti. A nemzetnevelésügyi miniszterium körlevelében hívta fel az ország valamennyi iskolájának igazgatóját arra, hogy az átengedett területekről származó menekült tanulókat nyomban vegyék fel iskoláikba még abban az esetben is, ha az osztályok tanulóinak létszáma már be volna töltve. Ha újságosan sok a jelentkező tanuló, akkor nyomban kérjenek engedélyt a párhuzamos osztályok létesítésére. Az iskolák igazgatói és az iskolai otthonok vezetői a legmegértőbb szülői bánásmódban kell, hogy részesítsék ezeket a tanulókat, akiket, ha a szükség úgy kívánja, ruhával, könyvekkel és iskolai szerekkel is el kell látni.

— VISSZATÉRTEK GENFBE A NÉPSZÖVETSÉGI VEZETŐ TISZTVEISELŐK. Genfől jelentik: A Népszövetség több tisztviselője, köztük az ideiglenes vezetőik, valamint a nemzetközi bíróság elnöke, kénytelen volt visszatérni Genfbe, mert nem engedték be Spanyolországba, annak ellenére, hogy a szükséges vizummal is rendelkeztek. (Rador.)

— NEGYVENÖTMILLIÓ DOLLÁROS BEFEKTÉSESEL USA-ACÉLMŰ LÉTESÜL BRAZILIÁBAN. Washington. (Radopröss.) Az Egyesült Államok és Brazília között egyezmény jött létre, amelynek értelmében az Egyesült Államok 45.000.000 dollár kölcsönt nyújt Brazília rendelkezésére, hogy annak területén két és fél éven belül létesítsenek egy hatalmas acélművet.

— VÁROSI ÉRTÉKPAPIROK LEBÉLYEGZÉSÉNEK MEGHOSSZABBÍTÁSA. Bucuresti. Az államvezető rendelkezésére a jasi-i városi értékpapírok lebélyegzési határidejét október 15-ig meghosszabbították.

H. Sziklay Gizi tánciskolájában

Calea Banatului 8-10 alatt, október 6-án, vasárnap d. u. 6-kor új tánckolon kezdődik! Beiratkozások egész nap az iskola helyiségében

— BETILTOTTÁK A FOGOLY- ÉS NYULVADÁSZATOT TIMIS TARTOMÁNY TERÜLETÉN. A földművelésügyi miniszterium sürgönyrendeletet küldött az aradi vadászati felügyelőséghez, amellyel a mostani kényre betiltja a fogoly- és nyulvadászatot Timis helytartóság területére. A rendelet száma 23.590.

Okvetlen keresse fel SZMUTNY

divat és kelengyeparuház, Str. Melianu 2-4 10 éves jubileumi vásárát

— GUY DE CHAMBRE VOLT LEGÜGYI MINISZTER RIOMBAN ÖRZIK. Clermont Ferrand. (Rador.) A Le Jour című újság közli, hogy Guy de Chambre volt legügyi minisztert Riomban tartják fogságban.

Jelentkezések sorrendje az aradi róm. kath. magyar tanoncstanfolyamánál

Az aradi római katolikus magyar tanoncstanfolyam igazgatósága a következőket hozza az érdekeltek tudomására: Szeptember hó 30-án, hétfőn délután 3 órakor jelentkezzenek az Intézetben azok a tanoncok, akik felvételi vizsgával a II. osztályba akarnak iratkozni, tehát azok, akik vagy hét elemi osztályt, vagy három középiskolai osztályt végeztek el sikeresen. Ugyanezen időpontban tartoznak jelentkezni azok a tanoncok is, akik szeptember 8-én a javítóvizsgáról elmaradtak. Október 1-én délután 3 órakor tartoznak jelentkezni a II. osztály növendékei. Október hó 2-án szerdán délután 3 órakor az I. és III. osztály növendékei. A még hiányzó okmányokat és a tandíjat mindenki hozza el. Igazgatóság.

— LETARTÓZTATOTT CSENDŐRMESTER. Bucurestiből jelentik: Zidaru Emilian frumusan (Ilfov megye) csendőrmestert letartóztatták, mert visszaélt a hatalmával és számos személyt bántalmazott. (Rador.)

Szabászati és iparművészeti

nappali és esti szaktanfolyamok kezdődnek f. hó 30-án. — A legkövetkezőbb modern női és férfi felsőruhák, felhőneműek, összes béli kelengvék és ágyneműek. — Élérthű művirág készítés tanítása. — Jelentkezni: P. Avram Iancu 10. (Welszláz). MEGYERINÉL d. e. 10-11-ig, d. u. 6-9-ig.

— Dr. Waldmann fül-, orr-, gégeorvos ismét rendel Str. Alexandri 7. Uj telefonszám 20-96.

Filozofia

— Egész éjjel nem tudtam aludni, azon örtem a lejem, hogy ma mit fogok dolgozni. És most olyan fáradt vagyok, hogy még dolgozni sem tudok ...

Megérkeztek a véglegesített iskolai egyenruha-szövetek

Az új iskolai tanév kezdete előtt egyik legfontosabb kérdés az, hogy milyen anvag szükséges az új iskolai egyenruhák előállításához. Mint értesültünk, az Avram Iancu-téri MOTIU divatáruház a szokott előrelátással a szükséges anyagokat már beszerezte és azok árusítását már meg is kezdte. A szülők terhein kíván könnyíteni a népszerű cég, amikor elhatározta, hogy mindazokat, akik iskolai egyenruha anyagot vásárolnak, 5 százalékos kedvezményben részesíti az amugy is feltűnően olcsó árakból, hogy ezáltal elősegítse a beszerzés lehetőségét.

— ELKÉSZÜLT A BALTI- ÉS FEKETE TENGERT KÖZÖTTI CSAIÓRNA. Helsinki. (Rador.) A Stefani-iroda jelenti Moszkvából, hogy a Balti- és Fekete tengert összekötő csatorna munkálatait befejezték. Ugyanakkor megkezdtek a Dnyeper-Nyemen-csatorna építését, amely 2600 kilométer hosszú lesz.

— ROTSCCHILD MAURICE BARÓ KASTÉLYABAN LEFOGLALTAK MINDEN ÉRTÉKET. Genf. A francia rendőrség a főügyészseg utasítására Maurice Rotshild báró asheji kastélyában lefoglalt minden értéket, hogy azokat az állam javára elkobozza. Nagyjértékű arany tárgyakat és drágaságokat találtak mintegy 340 millió francia frank értékben.

WOLF BORISKA vizsgázott STRADA EMINESCU 13. SZAM

— A KATOLIKUS ELEMI FIUISKOLA IGAZGATÓSÁGA a következőket hozza növendékeinek tudomására: 1. Ma, szeptember 29-én fél 9 órakor a katolikus vallású fiúk az iskola udvarán gyülekeznek, ahonnan közösen szent misére indulnak. 2. A templomi szertartás után a szülőkkel együtt visszatérnek az iskolába, ahol addig megtörténik a másvalású tanulók gyülekezése is és ahol a szükséges tudnivalókat mindenki megszerzi. 3. A másvalású növendékek innen együttesen vonulnak saját ismételtületeikre. Az iskola igazgatósága ezúton hívja meg az egyházközségi választmány tagjait is a Veni-Sanctera és érvnyítésra.

Dr. Valko iroda

Lomás parketta — fayance — Chamotte raktár elköltöző tt. Ut cím: S. r. Ecaterina Te-doru 3. Telefon 23-86.

— A LEGIONARIUSOK Téli SEGÉLYMOZGALMA. Mint már jelentettük, Horia Sima helyettes miniszterelnök felhívása nyomán országsszerű megajakult a légionárius teli segélymozgalom. A Buna Vestire című lap, a mozgalom javára ejsőnek 100 ezer lejt jegyzett. Ugyanekkor a légionárius munkásteület a segélyakció céljaira egymillió lejt jegyzett le.

Bihormegyeiek figyeimbe!

Vadászkiirt szálloda

Arad, Str. Eminescu 1. Csendes! Telefon 10-78. Tiszta!

— KELEVÉNYES PESTIS PORT SZAIDBAN. Bucuresti. A nemzetközi egészségügyi hivatal táviratban közölte a munkaügyi miniszteriummal, hogy Port Szaidban szeptember 17-én kelevényes pestis megbetegedés történt és ezért a kikötőt zár alá helyezték. A hivatásos lap tegnapi számában ezzel kapcsolatban rendelet jelent meg, amely a szükséges egészségügyi intézkedések fogantatására vonatkozik.

Moly-rágta vagy kitégett ruháját

visse WEISZ-hez Strada Eminescu 15. sz. Művész esen beszövi

— A munkára mozgósított személyek szabadsága. Az aradi munkakamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a munkaügyi miniszterium 39.081-1940. számú rendelkezése értelmében a munkára mozgósítottakat is lehet szabadságra küldeni, ha az üzemek munkamenete erre módot ad. Ilyen esetekben azonban értesíteni kell a munkafelügyelőséget a szabadságra küldött alkalmazottak nevével és a szabadság időtartamáról, egyben pedig az üzem irataiban is fel kell tüntetni, hogy a szóban forgó személyek szabadságon vannak.

Megnyit Kett János új, modern nőifodrász-szalónja

Bul. Reg. Ferdinand 59. sz. alatt hol legutabb irizurákkal várja a női hölgyközönség szíves pártfogását! Gőz- és villany-ondolás!

Vörvényrendelet a szerzetesrendek és kongregációk működéséről

Bucurestiből jelentik: Az államvezető törvényrendeletet írt alá, amely szerint minden szerzetesrend vagy kongregáció, amely már 1928. április 24-ike előtt az ország területén működött tovább működhetik, ha tagjai és vezetői román állampolgárok. Ahol nem román állampolgárok a szerzetesek, a kultuszminisztérium megszabja az időpontot, meddig van joguk a román állampolgárságot kérelmezni. Új rend vagy kongregáció csak a törvény engedélyével létesíthető és csak így működhetik. A minisztériumban ezekről nyilvántartást fektetnek fel. A vagyonokról a Szent-székkal kötött konkordátum intézkedik.

— A MINISZTERELNÖKSÉG MELLETTI VAGYONELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG ÚJ HELYSÉGE. Bucuresti. A miniszterelnökség mellett működő vagyoneellenőrző bizottság új helyisége a szenátus palotájában van.

— TIMISOARAI VEZÉRIGAZGATÓ A BUDAPESTEN TÁRGYALÓ ROMÁN-MAGYAR VEGYESBIZOTTSÁG KÖNYVSZAKÉRTŐJE. Timisoarai tudósítónktól: Faber Antalt, a Bánáti Bankvezesület vezérigazgatóját a Budapesten tárgyaló román-magyar vegyesbizottságba könyvszakértőnek hívták meg. Faber vezérigazgató már el is utazott a magyar fővárosba.

B. Batori Erzsébet

a legszebb gyermekruhákat készíti
Str. Mos Ajun 26.
Jó szabás! — Jó ízlés! — Olcsó árak!

— A HELYTARTÓSÁGI TISZTVISELŐK ELHELYEZÉSE. A belügyminiszter rendeletére minden egyes helytartóságnál bizottság alakul azzal a céllal, hogy a helytartóságok tisztviselőit elhelyezzék. Timisartományban ennek a bizottságnak Vasile N. Florescu közigazgatási vezérfelügyelő az elnöke.

— NOVIZAGORSZK ALLOMASRA MEGFÉRKEZETT AZ ELSŐ BUCOVINAI NÉMET ÁTTELEPÜLŐ CSOPORT. Bejrad. Pénteken este érkezett meg a bucovinai németek első csoportja a novizagorszki állomásra. Az első vonat 260 német állampolgárt és 740 birodalmi németet hozott, akik majd mindannyian Cernauti-ból jöttek. November hatodikáig 36.000 bucovinai németet várnak.

Legolcsóbb a tűzifa

minden minőségben, vagon, öl, sulyra

„FOCUS“ FATELEPEN

Piata Stefan cel Mare 10-11. Telefon 14-91

— A zsidó hitközség iskolai ügyosztálya felkéri a középiskolából kimaradt növendékek szüleit, hogy f. hó 29-én, vasárnap d. e. 11 órakor a zsidó iskola igazgatói irodájában megjelenni sziveskedjenek.

— A SIBIU-I TERÉZ-ÁRVAHÁZ (TERÉZIANUM) IGAZGATÓSÁGA ezúttal is felhívja az albauljai egyházmegye területén maradt katolikus magyar hűvek, a papság, nevelők és minden árva sorsát szíven viselő ember figyelmét arra, hogy minden ellenkező híreszteléssel ellentétben a Teréz-árvaház a régi keretek között folytatja tovább eddigi működését. Tekintettel arra, hogy az elköltözés következtében néhány hely megürösödött, bárholnan, tehát nem egyházmegyei gyermekeket is (Banat-ból is), 6 és 12 év közötti fiúgyermekét az intézetbe október 10-ig felvesz a püspökség. Ha huárva nem volna, az esetleges leánygyermekét is kérjük az illetékesek részéről számba venni, egyelőre nyilvántartani és neveiket adataikkal együtt a Teréz-árvaház igazgatóságához beküldeni. A felvételért lehetőleg október 1-ig kell folyamodni, de indokolt esetben a későbbi folyamodványok is figyelembe vehetők. Az intézetben jól működő és felszerelt konyha is van, ahova íomagaviseletű magyar gyermekeket felvesz és elhelyez az intézet igazgatóságán. Az intézetben elhelyezést nyerhetnek középiskolai tanulók is, akik jutányos havidíj ellenében kitünő nevelést és a legjobb ellátást kapnak. Cím: Orfelnatul Terezianum, Sibiu

Pizsamák

női és férfi

fehérneműek

Kozsine'ne

a legszebb kivitelben fehérnemű varrodájában készülnek és a legolcsóbb áron
Arad, Strada Petru I. szám

— AMIG EGY KERESKEDŐ ELIUT ODAIG, hogy önállóságának első igazi jubileumát, a decennális évfordulót ünnepelje, a kereskedői rátermettségen kívül sok egyéb képesség és hosszú évek szorgos munkája szükséges. Érdekesnek találtuk a fiatal kereskedői generáció egyik markáns reprezentánsát, a tízéves jubileumot most ünneplő Szmuty Pál divatkereskedőt megszólaltatni, hogy a mostani nehéz viszonyok között, hogyan sikerült üzletét ill. rövid idő alatt ennyire tökéletessé és keresetté tenni. „Szervezni, alkotni és meggyőzni — mondta Szmuty Pál — nem elegendő tíz esztendőnyi idő, s nekem a kereskedelmi pályámon szorgos munkában eltöltött harminc esztendő tette lehetővé a biztos tájékozódást és szerette meg azt a bizalmat, mellyel a vevőközönség megajándékozott. Ezt a bizalmat kívánom most „jubiláris vásáromon” meghálálni és a „jót olcsón” elvemen is tulmenőleg, önállóságom decenniumán, 30 napig még olcsóbban: „saját áron, finomat” nyújtva, ünneplő ajándékkal viszonom a vevőközönség szeretetét és támogatását” — fejezte be érdekes nyilatkozatát Szmuty Pál, a népszerű divatkereskedő.

Autricht telefonon, Telefon: 10-69, Str. DIM. RAICU 15

tűzifát OLCSÓN és jól vásárol

— HÉTFOŊ FIZETIK A NYUGDIJAKAT. Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya felhívja a nyugdíjasok figyelmét arra, hogy a hétfőn kezdődő nyugdíjkiadás alkalmával ebben a hónapban kivételesen új rendszert alkalmaznak. Ennek megfelelően a nyugdíjért az érdeklő nyugdíjasok csak személyesen jelentkezhetnek és ezeknek fényképes személyazonossági igazolványt, vagy pedig ugyancsak fényképpel ellátott CFR-könyvecskét kell magukkal vinniük. A pénzügyigazgatóság még közjegyzői meghatalmazást sem vesz figyelembe. A nyugdíjasoknak először az illetékes adókerületnél kell jelentkezniük, ahol külön ellenőr állapítja meg személyazonosságukat, majd pedig sorszámot ad nekik. Ezzel a sorszámmal a nyugdíjosztályra kell menni és itt nyugdíjhelyzetüket ellenőrzik, majd pedig a nyugdíjosztályról vissza mennek az adókerülethez, ahol felvehetik nyugdíjukat az előbb kapott számok sorrendjében. Az adókerületnél egyébként a sorszámkö kiadásánál a nyugdíjas egyesületek egy-egy megbízottja működik közre. Mint említettük, ezt a rendszert csak az e havi nyugdíjak kiállításánál alkalmazzák.

— ELÉGTÉTEL KÉT TANARNAK. Braileanu Traian közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel elégtételt szolgáltatott Nisipeanu Ion és Gracu Valeriu tanároknak, akiket annakidején Căjinscu miniszter arra kényszerített, hogy a középiskolai tanárok országos egyesületének ejnökségéről lemondjanak.

ATLASZ IBI
bucuresti és budapesti szak és

állami vizsgát végzett **kozmetikusnő**
Arad, str. I. Vulcan 15. I. em.

a Therapia szanatóriummal szemben. Fogad délelőtt 9—1 óráig, délután fél 4—7 óráig. Kezelések a legmodernebb módszer szerint.

— A PLASZTIKAI MŰVÉSZETÉRT. Bucuresti. Antonescu Ion tábornok, államvezető, törvényrendeletet írt alá, amely módosítja a plasztikai művészet támogatásáról hozott régebbi törvényi és egyes rendelkezéseit megszünteti. Az új rendelet értelmében a nemzetnevelésügyi, művészeti és kultuszminisztériumi öszi kiállítási szalon létesít, mely minden év októberében és novemberében lesz nyitva és itt mutatják be a román művészek kollektív kiállítását. E kiállítási szalon megszervezésével kapcsolatban minden évben zsűri új össze, amelyben helyet foglal a minisztérium egyik vezérigazgatója, mint elnök, három festő, rajzoló és gravőrművész, akiket a legnevesebb művészek közül választanak ki.

Már 100 leleért is igen szép paplant készít
Glück, Str. Barltiu 8.
(Hőn a barangöntőde mellett)

— A TIMISOARAI PÉKEK A KENYÉR ARÁNAK EMELESÉT KÉRIK. Timisoaráról jelentik: A polgármesteri hivatal által szeptember 15-én megállapított maximális árak szeptember 30-ig bezárlag érvényesek. A város ármegállapító bizottsága hétfőn ülést tart, hogy az október 1-én életbelépő új maximális árakat megállapítsa. Ezzel kapcsolatosan a pékek kérik, hogy város a kenyér árát emelje fel, mert az utóbbi maxmálás óta a buza és a liszt ár emelkedett.

Len- és pamulvásznat, asztalneműt, damasztot, lakásomon levő üzletemben olcsón árusítok
I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

Képviselőket keresünk

minden nagyobb városban egy állandó jellegű elsőrangú, könnyen elhelyezhető cikkhez, amely biztos egzisztenciát nyújt. Áruraktárhoz szükséges tőke kb. 30.000 lej. Csak agilis, szervezőképes cégek vagy egyének ajánlatát I. DICKMANN hirdetőiroda. Bucuresti, V. Str. Capt. Preotescu Nr. 24. továbbít.

— A NÉMET NEMZETISÉGŰ KATONAKÖTELESEK IS BEVONULNAK. Timisoaráról jelentik: Azzal a hírrel szemben, hogy a német nemzetiségű katonaköteleseknek nem kell behívásra csapattestükhöz bevonulniuk, Schmidt András, a romániai németek népközösségének új elnöke, közleményt adott ki, amelyben kijelenti, hogy minden német nemzetiségű katonaköteles és előképzésben részesülő ifju köteles a behívási parancsra eleget tenni. Felhívja a romániai németeket, hogy katonai és az állammal szemben fennálló egyéb kötelezéseiknek tegyenek eleget.

— RENDELKEZÉS AZ ÉSZAKTRANSILVANIA ÁTADÁSÁVAL KAPCSOLATOS JOGI KÉRDÉSEK SZABÁLYOZÁSÁRÓL. A Monitorul Oficial legutóbbi száma rendeletét közöl azon rendkívüli jogi intézkedésekről, amelyek az észak-transilvaniai terület kiürítésével kapcsolatban váltak szükségessé. A rendelet törvény intézkedéseket tartalmaz az örökösödési, határidőkre, a válóper határozatok végrehajtására, gondnokságokra vonatkozóan, természetesen azon személyekkel kapcsolatban, akik 1940. augusztus 30-án a kiürített területeken voltak. Ugyanez a rendelet törvény ez év november 15-ig felfüggeszti az említett személyek elleni végrehajtásokat. Egy másik rendelet törvény a menekült kereskedők cégeinek bejegyzését szabályozza.

Pilisiné Böhm Elly

aranyéremmel kitüntetett vizsgázott kozmetikusnő. Telefon 11-78.
Piata Avram Iancu 18 szám

— FELOSZLATTAK A SAJTÓ- ÉS PROPAGANDA SZOLGÁLAT HIRDETÉSI OSZTÁLYÁT. Ion Antonescu tábornok, államvezető, miniszterelnök a sajtó- és propagandaügyi miniszter jelentése alapján elrendelte a sajtó és propaganda szolgálat keretében működő hirdetési osztály felszámolását.

Csak FRATII KLUG lenyeléses vállalat

Arad Bul. Reg. Ferdinand 37. Telefon: 14-30, Aradul-nou 20-22. A legolcsóbb, a legnagyobb választék, csupa új drapéria, saját készítmény. Mélyen leszállított árak. 1555

— TIMISOARAN MEGNYILIK A MAGYAR-SÁG KÖNYVTÁRA. Timisoaráról jelentik: Kakuc János dr. elnök kezdeményezésére a Magyar Népközösség banati tagozata haterzer kötetből álló könyvtárt létesített, amely szépirodalmi műveken kívül minden szakmába vágó tudományos és népszerű ismerető, valamint műszaki munkákat is magában foglal. A timisoarai magyarság könyvtára, melynek vezetője Takács Kálmán, október 2-án nylik meg. A könyvtárt csakis népközösségi tagok és azok hozzátartozói használhatják.

— A zsidó iskola igazgatósága közli az érdeklő szülőkkel, hogy az ünnepélyes év megnyitás hétfőn, f. hó 30-án reggel 9 órakor lesz, melyre az összes beiratkozott tanulók megjelenni tartoznak.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VASÁRNAP:
VOJTEK gyógyszerár, Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszerár, Piata Mihai Viteazu
BERNATH gyógyszerár, állomással szemben
BERGER gyógyszerár, Saguna-ut.
HÉTFŐ:
ANGEL gyógyszerész, Piata Catedral 16.
OMESCU gyógyszerár, Bulev. Reg. Maria 16
KESZTENBAUM gyógyszerár, Strada Mărăsesti 68.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Az új őszi és téli kabátdivatról

Az új őszi és télikabát-divat olyan szép és változatos, hogy alig lehet egy rövid cikk keretében még nagyjából is beszámolni.

A kabátok általában teljesen egyenes alsó résszel, vágott teljes és huzott háttal készülnek, övesek, az új kabátokra van dolgozva és nem is sok szőrmével készülnek, ami meglehetősen megnyugtató valami a mai nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel.

Rengeteg világos téli kabátot láttam az idén. Ezek annyira bájosak, fiatalosak és kedvesek, hogy azt tanácsolhatom, akinek egy fekete elegáns téli kabátja vagy bundája van, az gondolkodás nélkül csakis ilyen meleg, világos téli kabátot csináltasson.

Itt van pl. egy drapp, egészen bő téli kabát, óriási biber gallérral és biber zsebekkel. Vagy egy világos kávébarna, teveszőr átmeneti kabát kapucnival, rávarrott nagy zsebekkel, bevágott, huzott háttal, rávarrt övvel, ami elől kötődik meg.

Nagyon szép volt azután egy szürke reveres téli kabát, fekete perzsa gallérral, elől háromszor kettősoros gombolással és bő háttal.

Gyönyörűek természetesen a fekete téli kabátok. Ezekben olyan pompát fejtenek ki, amely minden eddigi képzeletet felülmúl. Legjobb, ha ezekből is példát mondok. Tehát remek volt egy fekete huzott háttal, elől gombolva, ezüst róka bürögallérral és nagy ezüst róka muffal. Érdekes egy ugyancsak huzott háttal szűk fekete kabát, övre dolgozott két nagy nufrá zsebbel és nufrá bubi gallérral. Egy másik fekete kabátnak, amelyen kérkőka körgallér volt, az az érdekessége, hogy kicsit oldalról egy gombbal záródik és ebből az egy gombból kezdve egy elálló muff zsebbel.

Láttam még néhány, kicsit oldalra raffolt kabátot, amely a karcsú hölgyeknek egészen biztos, hogy nagyszerűen fog állni, de csak a karcsúaknak, tekintettel arra, hogy ez az egyenes, szűk, kicsit oldalra huzott fazon megköveteli az abszolút karcsúságot.

Nagy sikere volt egy fekete kabátnak, amely fentről kezdve, egészen a széléig ocellott sálgallérral ékesedett. Ez a gallér elől két oldalt elkarnyarodva, két mély zsebet alakít.

Mondom, óriási nagy az idén a választék és emellett nagyon szép, teljesen nőies és nem is olyan nehezen elérhető, tekintettel arra, hogy nem használnak fel olyan nagyon sok szőrmét. Tehát hölgyeim, ügyes és jó választást.

Divatposta

Szöszl. Ajánlok egy szép drapp teveszőr télikabátot: kapucnival, rádolgozott övvel, amely alól kötéldjék egészen enyhén glocknis szoknyával, biber- vagy nufrázsebekkel, ugyanilyen szőrmével legyen a kapucni is kibérelve, barna nagy gombokkal. Csináltasson hozzá egy szép barna nyulszőr pulna angol kalapot, egy elegáns, lapossarkú barna cipőt és egy barna angora, kicsit kozákos angol ruhát, arany gombokkal, szűk egyenes szoknyával. Üdvözet.

Köhögés ellen

FAMMI

szörpöt MEGBIZHATÓ KÉSZÍTMÉNY

Őszi gondok 30. A beküldött zöld szövetanyag szép nagyon. A következő fazont csináltassa belőle: egyenes szűk szoknya, körül huzott teillész, elől végig gombolva, sajátjából övre akasztott két tarsoly zsebbel, szűk hosszú ujjakkal, hogy a kézfej közé péig éri az új felső része. Üdvözet.

Weinfeld Rózszi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

Mandi. Nagyon szép lenne egy szürke téli kosztüm, szürke perzsa bubigallérral és zsebekkel. Bármilyen színű és anyagu bluzt viselhet hozzá. Legszébb volna egy buzakék angora, hosszú ujjú és köthet hozzá egy bordó vagy lilás pullovert. Üdvözet.

Konyhatítkok

Sonkás lepény. Huszonnyolc deka vajból, ugyanennyi lisztből 2 tojás sárgája, 1 kanál erős eret, kevés só, ugyanannyi cukorból írók tészta készíthető, a vajat belenyújtjuk s ha négyszer kinyújtva van, kétfelé vágjuk és egyik részét megfelelő lemezre teszszük, félujnyira legjobb kinyújtani és ekkor a következő töltelékét készíthetjük: 20 deka sonkát a legsoványabból apróra örölünk vagy vágunk, 12 deka makarónit lehető apróra törve sósvízben kifőzünk, ekkor 2 kanál zsírt, 3 kanál tejfölt egy lábasban felforraltunk, a sonkát bele tesszük és felforraltjuk, ekkor hozzáadjuk a makarónit és a túzról elvesszük, ha már csak egy kissé meleg, beleadunk egy egész tojást és a lemezben levő tészta alá kenjük a másik lapot ráillesztjük és tojással melybe egy picit cukrot is teszünk, bekenjük és jól átsütjük és melegen szép darabokra vágjuk, assietnek igen jó.

Gesztenye-fánk. Tizennégy deka finom porcukrot, 8 tojás sárgájával habosra keverünk, a 8 tojás fehérjét kemény habbá verve közévegyítjük, azután még 10 1/2 deka lisztet keverünk hozzá, végül 12 deka friss felolvasztott írósvajat, azután ujjnyi vastagra kikent pőhre öntjük és szép sárgára megsütjük, ekkor fél kiló gesztenyét megfőzünk, megtisztítva szitán átöröljük és annyi cukorral összegyurjuk, hogy jól kezelhető tészta legyen belőle. Ekkor a megsült tészta egy kis fánk-szúróval fánkformára kiszaggatjuk, vékonyka baracklekvárral bekenjük és amilyen vastag a tészta, olyan vastagon a gesztenye-pirével beborítjuk, fehér és piros mázzal és csokoládéval bevonjuk, megszáritjuk és kis papirkapszliba helyezzzük.

Finom darázs-tészta. Fél liter finom lisztet 5 tojás sárgájával, picit sóval, 3 deka tejbe felolvasztott élesztővel, kevés tejjel rétestészta gúrnunk, akkor ha kissé pihent, kinyújtjuk két kézfok vastagra, 15 deka finom írósvajtot 15 deka cukorral habosra keverünk és a tészta alá kenjük, akkor a tészta gombolyára, mint a piskóta-tekercset, felhajlítjuk és két ujjnyi szeletekre felvagdaltjuk, sütőpőhre rakjuk olyanformán, hogy a vágott része legyen felül meglehetősen ritkán akkor jól meg húzzuk kelni és meleg sütőbe

teszszük és félig megsütjük, ekkor egy meszely vastag tejsűrűbe 1 kanál vanília cukrot elkeverünk és a tészta alá öntjük és azzal szép pirosra megsütjük.

Heti étlap

HÉTFŐ: Ebéd: túdóstáska-leves, rakott burgonya, kukorica, szőlő. Vacsora: fűkörtőjás, párolt gomba, vegyes kompót.

KEDD: Ebéd: zöldborsó leves, székely gulyás, dinnye. Vacsora: kőrözött, paradicsompaprika, tea, mignon.

SZERDA: Ebéd: husleves, libahus paradicsom mártással, máglyarakás. Vacsora: paprikás szalonna, tea, zöjdpaprika, gyümölcs.

CSÜTÖRTÖK: Ebéd: gombaleves, nyulgerinc vadasan zsemlegombóccal, alma pongyolában. Vacsora: libamáj, burgonyapüré, szőlő.

PÉNTEK: Ebéd: hajkora leves, rántott kecskegortárral, túros mefélé. Vacsora: kakaó, csokoládé kuglóf.

SZOMBAT: Ebéd: sólettleves, füstölt hussal, tarhonyás libacomb, uborka sajáta, rácsos linzer. Vacsora: aludtfej, vajás kenyér, zöjdpaprika, gyümölcs.

VASARNAP: Ebéd: raguleves, májgombóccal, rántott csirke, burgonya, cékla, arany galuska. Vacsora: hideg borjúhús, zöjdbab főzelék, déji tészta, gyümölcs.

A keresztény román orvosok egyesületének gyűlése

Bucuresti. A keresztény román orvosok egyesülete 1940. szeptember 25-én este 9 órakor gyűlést tartott, amelyen megvitaták az általános helyzetet és az orvosi foglalkozás folytatásával kapcsolatban az alábbi kívánságokat, illetve határozatokat szögezték le:

1. A keresztény román orvosok egyesülete örömmel üdvözi az új rendszert és a nemzeti kormányt és reméli, hogy ez alkalommal a nemzeti kérdést teljes egészében megoldják. Eppen ezért az egyesület nem hangoztat nemzeti jellegű kívánságokat és bizalommal várja azokat a megvalósításokat, amelyekre késedelem nélkül sor kerül.

2. A zsidókérdés megoldására az orvosi foglalkozásban megkívánja: a) egyetlen zsidó se foglalkozhasson el állami hivattal, b) a zsidó orvosok csak a saját környezetükben folytathassanak gyakorlatot.

3. Az egyesület a háboru utáni szabad-gyakorlat ellenőrzésével kapcsolatban kéri, tegyék közzé, hogy fennállásának két éve óta a szakbizottság hány orvost ellenőrzött és miért nem tett semmit e tekintetben.

4. A jelen pillanatban, amikor az állam nemzeti alapokra való helyezésének szervezése folyik, a városi és falusi orvosi segélynyújtás észszerű és gyakorlati megszervezésének kérdését azonnal meg kell oldani és e célból az egyesület az illetékes szervek rendelkezésére bocsátja magát.

5. Az orvosi segélynyújtás megszervezésével kapcsolatban az orvosi testület anyagi kívánságainak teljes és sürgős megvalósítását követeli, főleg miután Antonescu tábornok, az állam vezetője kimondta az „egy embernek egy fizetés, de megfélemlítő fizetés” elvét.

Ennek az elvnek az orvosokra való alkalmazása előtt vizsgálják ki az orvosok anyagi helyzetét, vajamint azt, hogy közülük hányan lépik túl az általunk egy kezdő számára 15 ezer leiben megállapított létminimumot és hányan keresnek közülük 5000 lejt, vagy még kevesebbet is havonta.

A határozati javaslat a továbbiakban az államhatalomra vonatkozó felfogást fejt ki.

Képkerekek készítését

a legmodernebb kivitelben, a legolcsóbban vállalom

Szabady Béla

képkerekes és fűvezőési vállalata, Arad, Str. Marosesti 4. szám.

A fölösleges ember

*

A levél napok óta hever irataim között; úgy érzem, nincs jogom tovább hallgatni róla. Írója negyvenhétéves ember; útközletekben kitüntetett tiszt — huszonnégy hónapot töltött a legelső harctéri vonalban — nős, családosa hat év előtt még cégjegyző főkönyvelője volt egy nagy részvénytársaságnak, mely időközben tönkrement. Ez a negyvenhétéves ember nem kell többé senkinek. Minden apróhirdetésre pályázik, de az állásokat lehetőleg fiatalabbaknak adják. Képesítése megfelelő, gyakorlati, emberismerete, üzleti tapasztalatai feljogosítják arra, hogy munkahelyet kérjen a társadalomtól. Az elutasítás oka minden esetben: nem kell, mert öreg. „Talán lehetne beszélni arról” — írja levelében — „hogy miknek — bár erre még soha nem hivatkoztunk — szerzett érdemeink is vannak, s egyedüli hibánk, hogy önhibánkon kívül most állás nélkül vagyunk, s legnagyobb bübünk, hogy elmúltunk negyven évesek, akármilyen szerény állásban biztosítani tudjuk mindennapi kenyerünket...” Igen, erről lehetne beszélni.

Ma, amikor mindenki nemzedék-elméletekben gondolkodik, különös időszerűséggel lehet beszélni azokról, kiket gyanakvással szemlél a munkaadó társadalom: nincs más bübük, csak az, hogy öregek, tapasztaltak, értik a dolgukat és dolgozni akarnak. „Gyanus” — mondja a munkaadó. — „Gyanus, mert öreg.” A negyvenhétéves ember természetesen nem alaphat érdekel védelmére pártot, s nem indíthat mozgalmakat. A legtöbb, amit tehet, ha ír néha egy-egy ilyen szemérmes levelet, s halkán bejelenti, hogy még él. Miért olyan megrázó ez a levél, miért érezzük olvastára, hogy írójának, s mind a többieknek, akik egyre reménytelenebbül, egyre fáradtabban küzdenek hasonló előítéletekkel, s végül csak ugyan beleöregednek a vádba, hogy „öregnek”? — miért, hogy ez a csendes és illedelmes kétségbeesés majdnem nyugtalanítóbb, mint a nemzedék-elméletek jogos jelszavakkal harrogó kiáltványai? „Helyet az ifjúságnak”, igen; minden kiáltás erőfőn, mely e jogot hangsúlyozza. De az ifjúság problémája már közlgy: a negyvenhétéves ember problémája csak tragikus magánügy. A kérdés szociális vonatkozásában ugyanoly drámai, mint a „harcincévesek”, mint a „fiatalok” korszerű társadalmi tragédiája; de emberi vonatkozásaiban mélyebb, megindítóbb. A negyvenhétéves ember már nem remélheti, hogy perében kiállanak a társadalmi harc bajnokai. A negyvenhétéves ember, diplomával, harctéri multtal, mesterségbeli gyakorlattal megdöbbenve látja, hogy büne jóvátehetően a munkaszínházhoz, ha akad valahol, nem ültetik le többé, mert „öreg.”

Ez a negyvenhétéves ember természetesen nincsen egyedül. Ma, amikor az életkor átlaga husz esztendővel magasabb, mint volt az elmúlt században, a negyvenhétéves ember, ha máskülönbben nincs szervi baja, joggal bizonygatja, hogy van még tizenöt-husz esztendeje, mikor teljes felelősséggel és munkabírással tud kiállni a posztján. De az a finnyás gyanakvás, mely a deres fejű jelentkezőt fogadja, ez az orvosi, társadalmi és erkölcsi szempontból egyformán jogosulatlan elutasítás megfosztja a hittől, hogy joga van az élethez. Szégyelli korát, mint valamilyen defektust. Röstelli érett fejét, deres halántékát, tapasztalatait, megbízhatóságát, életismeretét. Neki hiába bizonygatják optimista tengerentúli szepirók és orvosok, hogy „negyven évvel kezdődik az élet.” Szembe mondják a munkahelyen, ahol jelentkezik, hogy negyvenhét évvel nincs joga többé a munkára. Egyre csendesebb. Nem menetel a politikai végletek élcsapataival; reggel kiírja az újságból az apróhirdetéseket, a biztos tudatban, hogy hiába minden ajánlás és képesítés, a tükör, aki fölveszi személyi adatait barátságosan vállára vereget és elküldi. Érti, hogy fölösleges ember. S mert tapasztalt és szemérmes, nem csinál közügyet tragédiájából, s nem figyel

A nemzetgazdasági minisztériumban különböző cikkek új árainak megállapítását tanulmányozzák

A nemzetgazdasági minisztérium behatóan foglalkozik az árak kérdésével. Mint ismeretes ezt a problémát igyekezett szabályozni a március 4-iki törvény, amelyet azonban nem lehetett a gyakorlatban végrehajtani tekintettel arra, hogy a törvény megtiltotta a március 4-iki árak emelését ugyanakkor azonban a nyersanyagárak emelkedtek, április elsején új ártételek léptek életbe és mindezekre való tekintettel maga a nemzetgazdasági minisztérium is magasabb árakat állapított meg, mint amilyenek a március 4-iki árak voltak. Tekintettel arra, hogy a kereskedők tartózkodni akartak a kihágásoktól és mentesülni akartak a bírságoktól, szívesebben lemondtak újabb árubeszerezésekről, semhogy a március 4-iki árakat tullejék.

A nemzetgazdasági minisztérium mindezekre való tekintettel most a tényleges helyeknek megfelelően állapítja meg az eladási árakat. Így először az önköltségi árat állapítja meg minden jelentősebb fogyasztási cikk esetében, majd pedig sor kerül az eladási ár megszabására. A minisztériumnak az a célja, hogy ugyanakkor az árak csökkentését érje el, mégpedig a nyersanyagok árának és bizonyos illetékeknek csökkentése révén.

A minisztérium a különböző cikkeknek gyári árait állapítja meg, ami pedig a nagyválti árakat illeti, úgy döntött, hogy 12 százalékos hasznot engedélyez a kereskedő számára, és ezen a 12 százalékon felül még 5 százalékos lehet felszámítani szállítási költség címén.

Meghalt Hofrichter Adolf

egykori főhadnagy, aki tizenöt vezérkari tiszt halála árán akarta elérni előléptetését

Hohenlohe Ferenc herceg leplezte le a háború előtti idők legszenzációsabb bűnügyét

Rövid bécsi jelentés szerint a napokban meghalt Bécsben a háború előtt való idők legszenzációsabb bűnügyének főszereplője: Hofrichter Adolf volt főhadnagy, aki a hadiiskola elvégzése után 1909-ben 15 rangidős vezérkari tisztársának álnéven, postacsomagban gyorsan ölé méregpasztillát küldött, hogy a saját előmenetelét, a rangban előtte álló 15 tiszt életének kioltásával, meggyorsítsa.

Hofrichter hosszú időt töltött börtönben, kiszabadulása óta is Bécsben élt és mert saját nevével nem jutott álláshoz, a Richter Adolf nevet vette fel és egy vállalatnál mint könyvelő dolgozott most bekövetkezett haláláig.

A haláleset alkalmából a rendkívüli bűnügy előzményeit és részleteit érdekes visszaemlékezés-képpen Hofrichter iskolatársa, egy nyugalmazott vezérkari ezredes így ismerteti:

— Hofrichterrel együtt végeztem a hadiiskolát Bécsben, 1903—1905-ig. Abban az időben az volt az előírás, hogy a hadiiskolát 130 tiszt végezhet, ez volt a létszám. A hadiiskola elvégzése után a vezérkari képesítésű főhadnagyk felé beosztották a vezérkarhoz és a 60—65 személyből 30-at három-négy esztendővel később kinevezték vezérkari századosra. Hofrichter a vezérkarhoz szolgáltatással beosztott 60 főhadnagy között a második 30-nak a csoportjába tartozott.

— Bizonyos idő múltán Hofrichter megtudta, hogy nem szerepel a századosok kizemelt csoportjában, hanem a között a 30—60 rangszámú főhadnagy között szerepel, akikre nézve nem volt előírva a vezérkari századosi kinevezés. Ennek folytán Hofrichter akként gondolkodhatott, hogy ha az előtte lévő tisztársai közül 15-öt meg tud ölni akkor előre kerül a kinevezendő 30 százados közé. Sőtét tervét oly módon kísérte meg, hogy gyorsan ölé méreggel töltött pillulákat készített, a kísérő nyomtatványban különleges gyógyszerhatást írtott fel a pillula eredményeképpen s az így elkészített mérget az előtte levő 15 vezérkari tisztnek postán megküldötte.

— Egy Mäder nevű osztrák születésű százados kurtizánképpen hevette a postán kapott pillulát és öt perccel később szörnyű kínok között meghalt. A hatóságok először szívszélhűdésre gondoltak és Mäder százados holttestét elakarták temettetni. Hohenlohe Ferenc herceg-

nek azonban, aki ugyancsak velünk együtt végezte a hadiiskolát, eszébe jutott, hogy ő is kapott postán valami pillulát, amit persze nem vett be s hátha Mäder halálát hasonló pillula okozta?!

— Hamarosan kiderült, hogy a pillula súlyos mérget tartalmaz, majd megállapították, hogy éppen a rangban Hofrichter előtt álló 15 vezérkari tiszt kapott a gyilkos mérgeből. Ebből arra következtettek, hogy a tettes olyan hadiiskolát végzett tiszt lehet, aki rangsorban a 31—46-ik között van. Elsősorban e tiszték közül is azok váltak gyanúsakká, akik fényképezéssel foglalkoztak mert a pillulákban foglalt gyilkos mérget a fényképezésnél is használják. Hofrichter, rögtön a gyilkosság nyomozásának kezdetén gyanuba került.

— Én, aki a 24-ik helyen álltam, tehát az első 30 között voltam, nem kerülhettem gyanuba s én is felszólítást kaptam hogy az egész ügyről, de főképpen Hofrichter-ről adjak véleményvt. A felszólítás alapján jelentettem, hogy Hofrichter már a hadiiskolát évek ideje gyanus volt és hogy úgy ismertem meg őt, mint egészségtelen strébert!

A nyomozásnál Hofrichter először beismerte a bűncselekményt, majd pedig tagadta valószínűleg annak a félszmerésnek az alapján, hogy a régi katonai büntetőtörvénykönyv szerint ha nincsen tanu és nincsen beismerés, nem lehet halálra ítélni a vádlottat. A tagadás alapján életfogytiglani fegyházra ítélték Hofrichter az 1910-ben megtartott főtárgyaláson.

A börtönből 1918-ban a forradalomkor szabadon bocsátották a súlyos bűncselekmény tettesét, akiről annakidejeen a tett motíválása-ként, a türelmetlen stréber előrejutási vágyán kívül, az a verző keréngépf, hogy nőstini akart s menvasszonyával már kötötte, hogy 1909, novemberében őt is kinevezték vezérkari századosra. Ez nem törtévény meg, sértett, beteges hiúságában és házassági tervének eltolódása miatt vetemedett az alias gyilkosságra.

őszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett vállalata.

St. Bratiana 2-4. (Mim. palota) és Ep. Radn 16.

oda senki, mikor, ötven éves korára, kétsoros napilír lesz belőle, valahol az életuntak, vagy a balesetek rovatában.

Sorsa nem egy szervezett „nemzedék” sorsa; csak emberi sors. Talán azért ilyen

megdöbbenő, felháborító, s lesújtóan reménytelen. Most, hogy egy közülük megszólalt, kötelességem fölerősíteni ezt a bátoratlan hangot: talán meghallja e süket időben valaki.

(M)

SPORT KÖZLÖNY

A CAA megerősítheti vezető helyét a kerületi bajnokságban, — ha legyőzi a tornászokat

Az ASTRA és az AMEFA még mindig nem kezdik meg az idényt

Az aradi kerületi bajnokság vasárnapi fordulóján, mint azt már közöltük, három mérkőzés szerepel mindössze, miután a sorsolás úgy alakította a helyzetet, hogy a négy kisorsolt mérkőzésből az Unirea—Astra utóbbinak a Román Kupában való részvétele miatt elmarad. Az Astra, valamint a vasárnapi fordulón bajnoki mérkőzéssel még nem szereplő AMEFA ilyenformán még nem kezd meg az idényt. — csak a jövő héten.

Az érdeklődés középpontjában a CAA és SGA találkozása áll, amelyen az atléták az esélyesek és ha legyőzik a tornászcsapatot, úgy megerősíthetik vezetőhelyüket a bajnokságban. Természetesen ez nem lesz könnyű feladat, mert az SGA vasárnap már megerősített csapattal, valószínűleg a következő összetételben áll ki:

Molnár—Horváth, Pirkó—Tomescu, Mandrutóiu, Szeltmann—Tózsér, Barbu, Galut, Cizmar, Proschovsky.

Az Intelegerea és az Olimpia küzdelmének, amely utóbbi pályáin kerül lebonyolításra, a gradistei csapat az esélyese. Az Olimpia ugyanis

olyan súlyos vereségeket szenvedett, amelyeket még nem tudott pótolni és az Intelegerea így alighanem megszerzi a bajnoki pontokat.

Aradul-nou a színhelvé a harmadik mérkőzésnek, ahol a Titanus és a Tricolor csapnak össze a bajnoki pontokért és itt a Titanus győzelme valószínűbb. A Tricolor mindenestre el fog követni minden telhetőt, hogy ezt megakadályozza, vagy megnehezítse.

A vasárnapi forduló előtt így fest a bajnoki tabella:

1. CAA	1	1	—	—	3	—	2
2. Transilvania	1	1	—	—	2	1	2
3-4-5-6. AMRA	1	—	1	—	2	2	1
3-4-5-6. SGA	1	—	1	—	2	2	1
3-4-5-6. Intelegerea	1	—	1	—	2	2	1
3-4-5-6. Unirea	1	—	1	—	2	2	1
7-8-9. AMEFA	—	—	—	—	—	—	—
7-8-9. Astra	—	—	—	—	—	—	—
7-8-9. Titanus	—	—	—	—	—	—	—
10. Tricolor	1	—	—	—	1	1	2
11. Olimpia	1	—	—	—	1	—	3

Legjobb csapatával áll ki az Astra a vasárnapi kupamérkőzésre

A Gloria pályán vasárnap délután fél 4 órai kezdettel kupamérkőzés kerül lejátszásra, amelyen az Astra csapata a timisoarai CFR együttesét látja vendégül. Az Astra erre a mérkőzésre legjobb csapatával a következő összetételben áll ki:

Balga—Marincas, Docmanov—Jevlcuta, Varadeu, Grada—Chesintean, Popovici, Fábán, Ratiu, Vuculescu.

Előtte háromnegyed 2 órakor az Astra és Unirea ifjúsági csapatai, ezt megelőzően pedig az Astra törpéi egy timisoarai törpecsapattal mérkőznek össze erejükért.

Három első díjat nyertek az aradi teniszezők Bucurestiben

Bucuresti. A nemzeti tenisz-bajnoki verseny eredményeiről már részletesen beszámoltunk, alább csak az aradi kerület versenyzőinek részletes eredményeit adjuk, amelyek során 3 első, 1 második és 4 harmadik díjat, illetve helyezést értek el.

Első díjak: Női egyes II. oszt.: Dombora, férfi páros II. oszt.: Craznic dr.—Farkas, ifjúsági páros: Caracioni I.—Papp.

Második díj: Férfi egyes: II. oszt.: Cosmovici mérnök.

Harmadik díjak: Női egyes I. oszt.: Eftimiuné, férfi páros I. oszt.: Cosmovici—Gábor pár, férfi egyes II. oszt.: Farkas, vegyes páros II. oszt.: Dombora—Craznic dr.

Október 3-án kezdődik

Aradváros teniszbajnoksága

Aradváros tenisz-bajnoki versenye október 3-án kezdődik Aradon az Eminescu-parkban levő pályákon. A versenyen nemcsak a legjobb aradi játékosok és timisoarai versenyzők vesznek részt, hanem az összes elsőosztályú bajnokok is, úgy-mint: Tanasescu, Caralulis, Schmidt, a Viziru-testvérek, Bereczky Magda, Vasu mérnök és Rurac. Valamennyi versenyszámot felöleli a csütörtökön meginduló nagyszabású küzdelem nem feleltkező meg az ifjúsági gyermek, sőt oldboys-versenyre sem. Nevezéseket naponta a Sportcentrálban (M. Nicoara-uca 2.) lehet leadni.

A Sport és Kritika

hétfőn reggel rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg. Pontosan beszámol az A) és B) liga valamennyi mérkőzéséről, ugyszintén minden egyéb bel- és külföldi sporteseményről is. Minden elárulható helyen kapható!

A B) liga állása

Rapid	2	2	—	—	5	1	4
CFR T.-Severin	2	1	—	—	1	6	4
Kinizsi	2	1	—	—	1	4	4
CAMT	2	1	—	—	1	7	5
Crisana CFR	2	1	—	—	1	3	5
Electrica	2	1	—	—	1	6	4
Vulturji	2	1	—	—	1	5	8
CAMT	2	—	—	—	2	2	7

TEKESPORT

Vasárnapi tekeműsor

A tekesport vasárnapi műsorán két egyéni verseny és négy bajnoki csapatverseny szerepel. A legnagyobb esemény azonban kétségtelenül az aradi kerület alakuló közgyűlése, melyen az aradi és timisoarai körzet választja meg a kerület vezetőségének három tagját.

A CAA EGYÉNI VERSENYE már szombaton este megkezdődött és a legjobb egyéni versenyzők egész serege vett már eddig is részt, de természetesen a mai napon is egész nap folyik a harc a kitűzött hat pompás és értékes tiszteletdíj elnyeréséért, melynek sorsa este 9-kor, a holtversenyeket eldöntő rádóbásokban dől el. A hármas csapatversenyben, melyben minden főr 3—3 dobást, összesen 27 dobást eszközöl minden csapat játékos, ujszerűségével érdekes és a legjobb és egyes fákra legbiztosabb játékosokat állítja sorompóba.

AZ INFRATIREA EGYÉNI VERSENYE is már szombaton este kezdetét vette és ugy a hölgyek, mint a férfiak versenyében nagy küzdelem várható, a kitűzött hat férfi és három női tiszteletdíjért, melynek sorsa ma este a holtversenyeket eldöntő rádóbásokban dől el. A hármas csapatversenyben, melyben minden főr 3—3 dobást, összesen 27 dobást eszközöl minden csapat játékos, ujszerűségével érdekes és a legjobb és egyes fákra legbiztosabb játékosokat állítja sorompóba.

A CSAPATBAJNOKI VERSENYEKBE a következő csapatok küzdenek:

Infrațirea—Metalurgistul, Trans. pálya, 5 óra.

CAA—Transilvania, CAA pálya, 6 óra.

Fortuna—Gutenberg, Fortuna pálya, 5 óra.

Tricolor—Prietenii, Tricolor pálya, 7 óra.

AZ ARADI TEKEKERÜLET ALAKULÓ KÖZGYŰLÉSE vasárnap d. e. 10 órakor lesz a Husiparosok székházának nagytermében, amely alkalommal az egyesületek képviselői egy alelnököt, egy pénztárnokot és egy tanácstagot választanak, míg a tekeközpont egy elnököt, egy ügyvezetőt, egy titkárt és egy tanácstagot kinevezés útján helyezi tisztjébe.

Fehér Kereszt Szálloda, Arad

Tiszta, modern, olcsó, hideg-melegfolyóvíz, központi fűtés

Csodálja a férjét

Irta: STELLA ADORJÁN

1. jelenet.

(Történik Viola otthonában délután hat órakor. Péter a férj, éppen indul a klubba és bucsuzkodik a feleségétől és a vendég Nellvől, az aszszony jóbarátjától.)

Viola (csókra nyújtja a kezét): Hova sietsz?

Péter: Pont hatkor kezdjük a bridzset. Nem akarom vártni a partnereket.

Nelly: No csak szaladjon!

Viola: Kár rohanni. Még találunk olyan pancsert mint te. (Péter ijedt mozdulatára.) Igen, igen... egyre rosszabbul játszol... Rendes ember már le sem ül veled bridzsezni...

Péter (meg akarja takarítani a vitát és indul): Kezeit csókolom...

Viola: Gyere csak vissza! Hogy van a nyakkenőd megkötvé?! Így akarsz beállítani egy urit klubba?! (Sóhaj.) Te vagy a világ legslamposabb embere!

Péter: Ugyan kérlek!

Viola: Hallgass! Mindig kócos vagy és rendetlen!

Nelly (tapintatosan másról akar beszélni): Láttatok már a Molnár-darabot?

Péter (örül a fordulatnak): Hogyne! Nekem az a szerény véleményem...

Viola: Te nem értesz a színházhoz! Miért szólsz hozzá olyan témához, amihez fogalmad sincs!?

Nelly (megmenti a helyzetet és kezét nyújt): Péter... a viszontlátásra.

Péter (kezet csókol és boldogan menekül).

Viola (sóhaj): Mennyi bajom van ezzel az emberrel?! Hanyag, rendetlen és fősvény! Nincs szíve nekem valamit venni vagy szép utazásra pénzt adni. Bezzeg a te Karcsid!

Nelly: Én azt hiszem, hogy te vagy az oka. Elrontottad Pétert!

Viola: Én elrontottam? Hiszen éppen eleget próbálok vele. Nem hallottad, hogy minden lépését kifogásoltam?

Nelly: Éppen ez a baj. Nézd, én régebben aszszony vagyok, mint te, illetve... régebben vagyok férjnél... engedd meg, hogy egyetlen tanácsot adjak.

Viola: Tessék!

Nelly: A férfit és különösen a férjét csodálni kell. Ezt csinálom Karcsimmal tizenkét éve. Bármit mond bármit csinál, bámulom!

Viola (kétékeve): És ez jó?

Nelly: Remek! Ha velem beszélsz, azt hiszed, ő a legokosabb, a legszebb, a legelegánsabb a legbőkezűbb. Ha néha dudol, azt suttogom, hogy neki van a legszebb hangja és sóhajtok hozzá. Dicsérem az alakját, a hajuszát, a modorát, az unokabocsát...

Viola (dühösen): A feleségét!

Nelly: Azt is! Hadd tudja ő, hogy milyen nagyszerű izlése van! És ezzel a bámuló szisztémával mindent el tudok nála érni olyan, mint a kezes bárány. Próbáld meg a módszeremmel, folyton csak dicséred meglárod, mindennel elhálmoz.

Viola: Megpróbálok. És ha már semmi sem jut az eszembe?

Nelly: Csókold neki néhán kezét. Egy kicsit elkapja a prachiját, mert restell a dolgot, de titokban boldog lesz...

2. jelenet.

(Helyszín ugyanaz. Este kilenc órakor Viola egyedül várja férjét.)

Péter (besompolyog): Bocsánat, egy kicsit elkéstem.

Viola: Annyi baj legyen, kismadaram... Biztos volt egypár remek pantid és belemelegedtél...

Péter (riadtan várja a botrányt).

Viola: Még nem is gratuláltam neked, ahogy tegnap megjátszodtad azt a három szanazdu! (Össze-csapja a kezét.)

Péter: (nem tudja, ébren vagy álmodik): Igen... nahát... az ember igyekszik...

Viola: Akarsz este moziba menni?

Péter: Egy burleszk filmet nézzünk meg... a mai világban nevetni szeret az ember elég bánatot nyújt az élet!

Viola: Nahát, hogy ezt milyen bölcsen mondtad! Szavamra mondom, rád kellene hallgatniuk a diplomatáknak, rögtön kevesebb baj volna a világon.

Péter (egy kicsit kihuzza magát).

Viola: Milyen fess ez a zakó még mindig. Rajta úgy áll hároméves ruha, mint másón a vadonatúj.

Viola: Viselni kell tudni!

Péter (büszkén): Bizony!

Viola (megsimogatja): Milyen sima a bőrd. Mint egy lánynek.

Péter (gyanakodva): Igen... Reggel borotválkoztam.

Viola: Szavamra mondom, szebb vagy, mint William Powell.

Péter (hűtlen): Tessék! Mit mondtál?

Viola: Nem mondok semmit! (Odugrik és viharosan kezét csókol.)

Péter (üvöltve): Megcsalsz nyomorult! Már régen gyanakszom! Azonnal mondd meg a neved!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Uj rendelkezés az italmérőknek monopoláruval való ellátásáról

A jövőben minden italmérőknek havonta italmérési illetéke felével egyenlő értékű monopoláruval kell vásárolnia

A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki, amelynek értelmében újból szabályozta, hogy az italmérőknek mennyi monopoláruval kell állandóan raktáron tartaniuk. A rendelet utal arra, hogy a szeszmonopólról szóló törvény 216. szakasza értelmében mindazok az italmérők, akik kicsinybeni eladással foglalkoznak, kötelesek raktárjukban állandóan megfelelő mennyiségű bort, söröt, szilvapálinkát, egyéb természetes pálinkákat és monopolizált szeszitalokat tartani, mert ellenkező esetben üzletüket bezárják és megvonják tőlük az italmérési engedélyt. Az eddigi rendelkezések szerint az említett italmérőknek olyan raktárral kellett rendelkezniük, amelyek értéke megfelel az italmérési illeték felének. Vendéglők esetében pedig feleannyi értékű monopolizált szeszitalt kellett raktáron tartani.

A most kiadott rendelkezés utal arra, hogy az előbbi intézkedések kiadása óta a monopolizált szeszitalok árát három ízben emelték, mégpedig 1939. április elsején, 1940. április elsején és 1940. augusztus 4-én. Ennek következtében tehát, ha valaki most vásárolt annyi monopolizált italt, amelynek értéke az italmérési illeték felének felel meg, lényegében mennyiségben kevesebb italt vásárol, mint amennyi eddig kötelező volt. Mindezekre való tekintettel a szeszmonopól vezérigazga-

tósága a következőket rendelte el:

Mindazok az italmérők, akik kicsinyben adnak el a jövőben havonta annyi monopolizált szeszitalt kötelesek vásárolni legalább, amelynek értéke az italmérési illeték felének felel meg.

A vendéglők az említett érték felének megfelelő értékű monopol szeszitalt kötelesek bevásárolni havonta.

Abban az esetben, ha az italmérési illeték összege meghaladja a 30 ezer lejt, az italmérési engedélyek tulajdonosai kötelesek havonta legalább 10 ezer lej értékben vásárolni és eladni monopolizált szeszitalt, de többet is vásárolhatnak, ha a fogvasztók részéről megfelelő igény nyilvánul meg.

A szeszmonopól vezérigazgatóságának rendelete hangsúlyozza, hogy nem elegendő az, hogy az érdekeltek a fenti mennyiségekben vásároljanak monopolizált szeszitalokat havonta, hanem ezeket a mennyiségeket kötelesek el is adni, mert ellenkező esetben a szeszmonopól törvény 216. szakaszát alkalmazzák velük szemben és megvonják tőlük az italmérési engedélyt. Végül a rendelet még megemlíti, hogy az idén a rossz gyümölcstermés miatt kevés lesz a természetes pálinka és ezért az italmérők könnyen eladhatnak több monopolizált szeszitalt.

Szeptember 30-án lejár az adóamnesztiára vonatkozó vallomások benyújtásának és a bírságok kedvezményes kifizetésének határideje

A pénzügyminisztérium felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy szeptember 30-án jár le az a határidő, amelyen belül a bírságokból származó tartozásaikat az 1940. augusztus 15-iki törvény intézkedéseinek megfelelően kedvezményes módon egyenlíthetik ki. A fenti határidőt a minisztérium semmi körülmények között sem hosszabbítja meg. Így tehát mindazok esetében, akik ezt a kedvezményes kifi-

zetést nem veszik igénybe, a legszigorubb behajtási eljárást indítják meg és a bírságok és adók teljes összegét hajtják be tőlük.

A minisztérium figyelmezteti az érdekelteket arra is, hogy ugyancsak szeptember 30-án tehát hétfőn jár le az a határidő, ameddig az adóamnesztiával kapcsolatos vallomásokat a pénzügyigazgatóságba benyújthatják.

A petroleum-vállalatokhoz kinevezett kormánybiztosok hatásköre

Leon nemzetgazdasági miniszter — mint már jelentettük, — kormánybiztosokat nevezett ki a Columbia, az Astra Romana, a Romano Americana, az Unirea, a Concordia, a Steaua Romana, és a Distributia petroleum-vállalatokhoz. A kormánybiztosok különleges megbízatása az, hogy megfelelő adatokat gyűjtsenek össze az önköltségi ár megállapítása végett, ellenőrzik azt, hogy a cégek milyen károkat okoztak az államnak, gondoskodnak a bányatörvény és a többi törvények betartásáról, felülvizsgálják a vállalatok munkatervét, ügyelnek arra, hogy a vállalat eleget tegyen vállalt kötelezettségeinek és ellenőrzik a vállalatokat a gazdasági szabotázs tekintetében is. A kormánybiztosok hetenként kötelesek jelentést tenni a nemzetgazdasági minisztériumnak tevékenységükről. A rendelkezés értelmében a kormánybiztosok havi 50 ezer lej netto fizetést kapnak, amely a petroleumvállalatot terheli. A fenti összegben kívül a petroleumvállalatok kötelesek a kormánybiztos rendelkezésére bocsátani a szükséges közlekedési eszközöket, valamint egy-egy burtozott szobát, ahol a vállalatnak érdekeltségei vannak.

— A jugoszláv külkereskedelem ellenőrzése. Belgrádból jelentik: A DNB közlése szerint a jugoszláv minisztertanács rendeletet adott ki, amely szerint a bármely áruval vonatkozó jugoszláv exportot és importot a külkereskedelmi hivatal igazgatósága vizsgálja felül. (Rador.)

Megkezdik a szőlőkben a kárbecslést

Ispravnic Sever dr. az aradmegyei szőlészeti szindikátus elnöke közbenjárta a kivetési pénzügyigazgatóságon annak érdekében, hogy a jövő hét folyamán kezdjék meg az adóelírásokra való tekintettel a kárbecsléseket, annál is inkább, mert október 5-én megkezdődik Arad megyében a szüret.

A közbenjárás eredményre vezetett és ennek megfelelően meg is kezdődnek a szőlőkben a kárbecslések. A szőlészeti szindikátus felhívja az érdekelteket, hogy lépjenek érintkezésbe Cabruce radnai, Pop siriai és Toni ineni pénzügyi ellenőrökkel és kéri, hogy nyújtsák be a vonatkozó kimutatásokat. A szindikátus azt is kéri, hogy összpontosított szőlősgazdák esetében a családtagokkal irassák alá a kérvényeket.

— A pénzügyminisztérium szorosabb együttműködést teremt az adózók és a kincstár között. A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki azaz a céllal, hogy szorosabb együttműködést teremtsen a kincstár és az adózók között és ily módon kielégítően oldják meg a felmerülő problémákat. A rendelet értelmében a kivetési pénzügyigazgatók a jövőben minden hónap végén értekezletre hívják össze a kereskedelmi és iparkamarák, a munkakamarák, a kereskedelmi testület, a UGR, a mezőgazdasági szindikátusok, a különböző kereskedelmi és iparvállalatok, a kiskereskedők és kisiparosok, a munkásszervezetek és általában a különböző adóterhek képviselőit. Ezek az értekezletek ismertetik az érdekeltekkel a különböző adótörvényeket, az azokban bekövetkezett módosításokat és meg-

magyarázzák az ezekkel kapcsolatos feendőket. A pénzügyigazgatók felkérk az említett egyesületeket, hogy a szóban levő felvilágosításokat közöljék tagjaikkal. Ebben pedig a pénzügyigazgatók kötelesek kijelenteni, hogy a vitás ügyekben bármikor készséggel az adózók rendelkezésére állnak felvilágosítás céljából. Olyan esetekben, amikor nehezebb kérdések merülnek fel, amelyeket az említett értekezleteken nem tudtak megoldani, ezeket megoldás végett a pénzügyminisztériumhoz kell előterjeszteni.

AZ EMGE aradi fiókjának közleményei

A hussertések takarmányozásáról

(Folytatás.)

A múlt vasárnapi cikkünkben közölt tervezet szerint egy sertés összes abrakszükséglete egy éves korig, amikorra 190 kilo körüli súlyt ér el, a következő:

- 275 liter sovány tej
- 1 kgr. vérliszt
- 13 kgr. pogácsa
- 39 kgr. buzakorpa
- 51 kgr. borsó
- 297 kgr. árpadara
- 331 kgr. kukoricadara
- 6 kgr. konyhasó
- 4.5 kgr. krétapor
- 0.8 kgr. vitaminkészítmény

A mai árvíznyokok mellett az abrak összes értéke mintegy 5200 leire tehető, aminek hozzájárul a többi költség, úgymint gondozási munka, állások, istállóber, a sertésben fekvő tőke kamatja, az elhullási kockázatra számítandó százalék, a koca tartásának a malacra eső költség-részelete és a gazdaság általános (regie) költségeinek arányos része. Egy 190 kilós hizott angol sertés mai értéke mintegy 9500 lei. A különbözöt 4300 lei, amiből mindez bizony szűkösön telik ki. Csak hogy a ma elkészült hizót még olcsóbb abrakokkal kezdjük tartani és ezért mégis csak marad valami kis nyereség a hizaláson.

Olcsóbbá tehetjük a hizalást több olyan foggással, amire minden gazdaságban kínálkozik alkalom. Ilyenek: az okszerű legerjesztés, a here-féléknek zölden, vagy szárazon és megdarálva való feleltése, gyökönvények (répa, csicsóka) és burgonya használata, stb.

Ne felejtjük el továbbá, hogy a hussertést csak abban az esetben hizaljuk malackorától kezdve ilyen gyorsított ütemben egy éves korig, ha akkor, amikor sonkasüldő-súlyát (70 kgr. körüli) vagy Bacon-súlyát (90 kgr.) vagy tőkesertés-súlyát (125—130 kgr.) elérte, nem volt alkalom az értékesítésére és tovább kellett a hizalást a „tőke húsos zsírterítés” elnevezésű fejlettségig hizalunk (170—180 kgr.) Minél fiatalabb korban tudjuk a szakszerűen hizalt hussertést eladni, annál nagyobb nyereségünk van rajta, mert a fiatal állat jobb takarmányértékesebb, mint az idősebb és a finomra hizalt állat magasabb kilónkénti árban is kél el.

Miután megyénkben a hussertéstartás gyakorlata még nem vált közzismertté s miután, mint már multheti cikkünkben is említettük, magunk sem ajánljuk, hogy minden hussertéstartó gazda vakon induljon el a fent közölt tábla szerint anélkül, hogy az okszerű hussertéstartás tudnivalóit egy korszerű szakmunkából elsajátította volna, utólag felhívjuk gazdajársaink figyelmét az aradi irodánkban önköltségi áron kapható Csáky-féle könyvre (Korszerű sertésenyésztés és expresszhizalás.)

Ismételjük továbbá, hogy ez a gyorsított nevelés csak a levágásra kerülő hussertéseknek való. A tenyészkocáknak és kanoknak szánt állatokat szűkebben kell tartani.

Végezetül felkérjük azokat a hussertésenyésztéssel és hizalással foglalkozó gazdajársainkat, akik ezen közleményünkkel kapcsolatban úgy találják, hogy hozzátenni, vagy bírálni valójuk van, szíveskedjenek megjegyzéseiket írásba foglalva, irodánkunkba beküldeni, hogy ezzel előbbrevinni segítsék ennek a fontos gazdasági problémának megoldását. Remélhető jövőbeni felülvizsgálás. Ha mondanivalók alkalmasság lesznek a közlésre, egy-egy későbbi cikkünk keretében fel fogjuk használni azokat.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094 számú '938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, elfüggő, elvett, vagy tárgyak hirdetései, fürdő- és gyógyhely-hirdetések szavanként 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavanként 2 leu. A fenti rendelkezések értelmében az apróhirdetések ára előretérítendő.

OKTATÁS

Berger Klári francia tanárnő október elsején a tanítást megkezdi. 4867

Diplomás tanárnő francia órákat ad. Korrepondálást vállal. Várnay Magda. Piața Mihai Viteazul 10. 4902

Francia, német, román nyelvórákat, zongora, hegedűórákat adunk házhoz kijárva, 100 leiert havonta. Cimeket a kiadóba kérünk. 4808

Tangóharmonikát tanítok külföldi módszer szerint. Lányi, Bul. Carol I 45. emelet. 4742

Glaschyne
PUY LEONKA
a román, német és francia nyelvek tanítását újra megkezdte Aradon. Strada Cosbuc 15, II emelet

ELLÁTÁS

Timisoarai uricsalád 2 diákot teljes ellátásra elvállal. Str. Vacarescu No 9. I. em. 2. 4939

Román uricsalád teljes ellátásra vállal jobb családból való diákleányt. Cim: Minervei 2. 4392

Teljes ellátásra kosztos diákokat elvállalok. Str. Eminescu 12. I. em. 11. ajtó. 4929

ALKALMAZÁST KERES

Házmeesterpár állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 4937

Főzni tudó bejáró jobb házhoz ajánl kozik. Cimeket a kiadóba kér. 4898

Periekt szakácsnő, hosszabb bizonyítvánnyal állás keres november 1-re. Cimeket a kiadóba kér. 4911

Periekt csecsemőgondozónő, több éves bizonyítvánnyal, október 15-re állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 4890

Házvezetőnőnek ajánljuk 37 éves rom. kaih., magyar özvegy urindó plébániára, vagy kisebb uricsaládhoz, csak vidékre. Szíves megkereséseket „Megbizható” jellegre a kiadóba kér. 4832

ALKALMAZÁST NYER

Nőfodrász-segédet, férfi vagy nő, jó vasdolalót felvesz Winkler hölgyfodrász. 4924

Megbizható kifutófiu felvételik. Cim a kiadóban. 4910

Jól főző minden szakácsnőt és bejáró tisztítókat azonnali belépésre keresek. Str. Cosca 11. I. em. 6. 4893

Női konfekció munkára szabósegédek, akik gépelni tudnak, felvételnék. Krivus, Bul. Reg. Maria No 9. II. em. 28.

Bucuresti részére keresek önállóan dolgozó periekt paplanvarrókat. Ajánlatokat Luxor, Pasagiul Roman 23. Bucuresti. 4834

PONTOS MUNKÁHOZ

szokott komoly női munkaerő azonnali alkalmazást talál. Román, német nyelvtudás megkívánlatik. Ajánlatok „Komoly munkaerő” jellegre adandók be.

Azonnali belépésre, jó fizetéssel mindent keres gyermektelen házaspár. Str. Cornel Leucuta, vol. Sft Gheorghe 21. Ujelentkezni a délelőtti órákban. 4338

Ügynököket fényképnyitásra felvételre. Moise Nicoara 9. I. em apart 7. 4816

JÓ MUNKÁS

cukrászsegédek masszázó és áthúzó munkára felvételnek. Írásbeli ajánlatokat F. Flagner, Predeal. 4856

AKÁS

Kiadó 2 szobás kisebb udvari lakás csendes házban. Str. Sroescu 20. 4923

Kisebb üres szobát keresek lehetőleg a belvárosban. Cim a kiadóban. 4921

Kétszobás, fürdőszobás uccai lakás fizica inagánházban kiadó. Str. Cosbuc 20. 4932

Nagy uccai butorozott szoba külön bejárattal kiadó. Megfelel irodának, szalonnak, vagy rendelőnek is. Cim a kiadóban. 4938

Egyszobás lakás gyermektelen házaspárnak kiadó. Cim: Sft. Gheorghe 17. 4903

3 szobás, erkélyes uccai lakás. teljes komforttal, ujonnan festve, november 1-re kiadó. Str. Eminescu 21-23. volt Földes-palota. 4917

Modern garconlakás, 2 uccai szoba, elő szoba fürdőszoba kiadó Bul. Elisabeta (Carol) 35. törvényszékkel szemben. 4919

Csinos kétszobás lakás és ugyanott butorozott szoba kiadó. Cim: Str. Alexandrescu 40. 4900

2 szobás, konyhás lakás és egy kis szoba azonnalra kiadó. Nicu Filipescu No 35. 4894

Üres földszinti szobát keresek bujor beraktározásra Autobox. Str. Muresianu 5. 4892

Keresek 3 szobás és 2 szobás, komfortos lakást egy házban. Cimeket a kiadóba. 4940

Keresek 5 szobás lakást összkomforttal, két szobát külön bejárattal. Cimeket a kiadóba. 4941

Elegánsan butorozott, különbejárású szoba fürdőszoba használatra kiadó. Deutsch, Str. Baritiu 39. I. 4945

Magánvilla, háromszobás szuterénban kétszobás lakással, novemberre kiadó. Cim a kiadóban.

Elegánsan butorozott szobát keresek fürdőszobával, az állomás felé. Cimeket a kiadóba. 4849

Egy szoba, konyhás udvari lakás vízvezetékkel, ujonnan festve azonnal kiadó. Piața Armand Călinescu I. 4861

Egy szoba, előszoba, fürdőszobás garcon lakást keresek azonnalra Cimeket a kiadóba kérek. 4792

OLCSÓN kiadó kétszobás udvari lakás villannyal és vízvezetékkel a konyhában. Strada Marasesti 71. szám. 4915

VÉTEL — ELADÁS

Rádió, világmárka, nagy teljesítményű, új típusú eladó. Str. Cosbuc 20. 4933

Vastartány jó állapotban, 10 mm, erős lemezből 120x70 cm mérettel, anyagárban eladó. Schwelleggräber, Arad, Str. Banul Maracine No 11-a. 4934

Zongora, rövid, fekete, keresztúros, keveset használt, eladó. Eminescu-u. 8. 4887

Rádió 4-1 csöves, kitűnő super-gén, eladó. Cim: Bul. Reg. Ferdinand 9 házmeester. 4921

Kombinált szekrényt, sezlont, kifogástalan állapotban keresek. Cimet árral együtt a kiadóba kérek. 4901

Kitűnő hegyaljai bor hordóként is, valamint 2 hold szőlő Maderaton eladó. Traktor, lehetőleg Diesel, megvételre keresteik. J. Zimmermann, Arad, D. Balasa 51. 4899

3+1 lámpás üzempékes rádió, jó állapotban eladó. Cim: Str. Dr. Ratiu 14. 4889

Tankönyvek a középiskolák valamennyi osztálya számára és iskolai szótárak olcsón eladók. Sinagogei ucca 2-4. 4912

Modern konyhabútor és szövészék eladó. Str. Grănicerilor 10. 4942

Jókarban levő perzsialáb bundát veszek. Cimeket a kiadóba „15.000 leu fizetek” jellegre. 4897

Hálószobabútor és egyéb berendezési tárgyak költözködés miatt eladók. Calea Radnei 35.

Ghiroc-on 3 hold szőlő felszereléssel, ugyanott 10 hektó prima bor eladó. Arad Str. Blanduziei 23. 4858

Gyümölcsfa- és szőlőtőlvány

megrendeléseket ószl szállításra már előjegyzésbe veszünk. Vityé Károly fajszoia-teleps, Cenadul Vechiu, jud. Timis-Toronta.

Tűzhelyet, jókarban levőt használatra, vagy megvételre keresünk. Cimeket a kiadóba kérünk. 4849

Rövid, bécsi keresztúros zongora 3 pedálos, sürgősen, eladó. Cim: Str. Oituz 59-61. 4824

Készpénzért

keresek megbízóim részére modern szobabereendezéseket és egyes butordarabokat, keleti, helyben készített perzsaszőnyegeket, gyári szőnyegeket, ezüst- és dísztárgyakat. Ajánlok perzsaszőnyegeket, bútorokat stb.

Salgóné bizományi üzlet, Calea Banatului 2.

INGAILAN

Hegyalján kisebb szőlőt vennék. Cimeket a kiadóba. 4922

Kisebb ház Segában sürgősen eladó. Érdeklődni Str. Velicu 3-a. 4913

Sarok üzletház,

bolt és korcsmahelyiség 3 uccára, 8 szobahelyiség, melléképületekkel, 25 darab sertésre hízalóval 3 kvadrát telekkel, szabadkézből eladó. Értekezni lehet Széchenyi Josif Socodor 295. Jud. Arad.

Egy kis magánház, téglából, 58 ezerért eladó. Muráse! Str. Reg. Maria 14. 4928

Házamat eladnám vagy elcserélném; 3 szoba, üvegezett folyosó, előszoba, két speiz, konyha, pince, két hold gyümölcsös, Káptalan. Nagy József. Zam. jud. Hunedoara. 4888

ELADOM

a kolozsvári, Regele Ferdinand 55. számú nagyon szép bérházamat erkéllyel, 4 parkettás lakással, fürdőszobával prima állapotban, 2.300.000 leiert, jól jövedelmező, vagy elcserélném egy hasonló ingatlanra, Timisoaran, Aradon Devan, vagy Sibuban. Cimem: Eia Cutean, Brad, jud. Hunedoara. 4847

Haasz ingatlaniroda

Arad, Eminescu-ucca 20-22.

Telefon: 22-24. Alapított: 1919.

Főúton emeletes masszív ház, kifogástalan állapotban, 1, 2, 3, 6 szobás, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, iparüzemmel, jó jövedelemmel, 2 millió 500 ezer. Belváros értékes uccáiban új villa, több 2, 3 szobás, összkomfortos lakással központi fűtéssel, parkkal 1 millió 100 ezer Villanegyedben új villa 4 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással, házmeseri lakással 700 ezer. Piața Catedraliei mellett új magánház 4 szobás, fürdőszobás lakással, gyümölcsösrel 500 ezer. Villanegyedben új villa 2 szobás, modern lakással, kerttel 350 ezer. Calea Saguna mellett 3 lakásos ház nagy kerttel 200 ezer. Ugyanott ház 3 szobával, kerttel 80 ezer. Ferti házakon kívül óer. magán. üzletházak, villák a város minden uccában százertől 5 milliós leies árakig eladók.

HATSCHER

Ingatlanforgalmi Iroda Arad B.I. Carol 46. (lakás ugyvont) Telefon 16 98, előnyös ajánlatok: (Árak ezrekben!) 6000: Piațerei, részben új bérházcomplexum, coa 500 ezer hozam. — 4000: Városháza táján kétemeletes, 7 üzlet, 6 összkomfortos nagy lakás, jó jöv. — 3700: U. u. 10 lakásos modern bérház. — 3500: Central hotelhoz közel új, emeletes sarokbérház, modern komiort, 240 ezer hozam. — 3000: Belv. 3 uccára terjedő bérház-complexum jó jöv. — 2000: Köruti 6 lakásos sarokbérház, jó hozam. — 1800: Horia-u.-nál emeletes, 6 lakásos. — 1700: Luther templom táján, főtér mellett, emeletes, 5 bérleményes, modern összkomfort — 1650: Belv. emeletes sarokház, üzlet, 2 nagy, 5 kis lakás, jó jöv. — 1300: Emeletes új villa, 4 lakás. — 1250: Püspökségnél modern 2 lakás. — 1200: Catedraliei-tér mellett emeletes-üzl. sarokház, 10% jöv. — 1100: Emeletes nagy bérház, belv. mellett, 14 lakás, nagy kert, jó jöv. — 950: 4 lakásos új cottage-villa. — 850: Eminescu u. új emeletes, 1x2, 3x1 sz. mind elő-fürdősz. val. nagy kert. — 820: Központban 2x4, 1x2, mind elő-fürdő sz., parkett, 500 öl park. — 800: Belv. félemeletes, 1x3, 2x2 sz. kompl. fürdősz. lakások; 2 kis lakás, nagy kert. — 780: Ref. em plomnál 6 bérlemény, fayanceozott, mel. lékelyiségek, 100 ezer hozam. — 700: Főtér mellett kettős telek, 1x3, 2x2 sz. parkettás lakások. — 600: Köruti cottage-villa. — 560: Belv. 1x3, 2x2, 3x1 sz. lakások, nagy kert. — 550: Villanegyedben új 3 és 1 sz. telj. lakás. — 540: Új 6 sz. villa, pince, park. — 500: Belváros főútián félemeletes 1x2, 4x1 sz. telj. lakás, összközművek, nagy pince, beépíthető front, telekárban. — 450: Tüzoltóságánál 3 sz., elő-fürdő sz., külön kis lakás, nagy kert. — 425: 4. áratnál új, sarokház, mind uccal 5 lakás. — 380: Saguna-úti új, magasföldszies, külön 2 kis lakás, 400 öl gyüm. — 370: Kath. gimn.-nál 4 sz., fürdősz. — 350: Belv. 5 lakás, közművek, jó jöv. — 310: Gyermekórháznál új villa. — 270: Oituz u. ban 1x2, 4x1 sz. kertes. — 240: Saguna mellett 2x2, 2x1 sz. ház, 330 öl gyümölcsös. — 180: Saguna úti 5 bérleményes, nagy kertes. — 120: Marasesti u. nál új sarokház. Telkek földek, szőlők, városközt cseringa lakások. 4894

KÜLFELÉK

Fajkútya találtatott igazolt tulajdonosa jelentkezzen a kiadóhivatalban 6-7 között. 4936

Irodának, iskolának, vagy műhelynek alkalmas tégas, kertes lakás azonnal kiadó. Bul. Dragalina 26. 4930

Betársulnék személyesen 300 ezer lei tőkével jömeneteli ipari vagy kereskedelmi vállalatba vagy bérházba. Cim a kiadóban. 4931

Szép üzlethelyiség a főútvonalon azonnalra kiadó. Reusz, Bul. Regele Ferdinand 55. 4933

Szombaton reggel elvesztett egy fehér spicc kútya „Bolly” névre hallgat. Magas jutalomban részesül, aki haza hozza. Cim: Str. Occident 9-a Hódossy mérnöknek. 4923

Tangóharmonikát, gyors és könnyű rendszerrel, zongorát, zeneakadémiai módszerrel tanít. Akkordeon eladó vagy kölcsönbe kapható. Baritiu 29. 4914

Két elsőrendű férfi templomlős kiadó. Str. Moise Nicoara 1. házmeester. 4935

Üzemben levő nékség házzal együtt eladó Lipova-n 915 4454

Vegyeskerekesedésnek alkalmas üzlethelyiséget, esetleg berendezéssel és áruval megvételre keresek. Ugyancsak megvételre keresek egy 2-300 ezer lei értékű házat. Ajánlatokat „Vegyeskerekesedés vagy ház” jellegre a kiadóba kérek. 4839

Évtizedek óta működő darálómatom

HELYISÉGE

ugyanilyen célra, vagy

MŰHELYNEK

kiadó. Str. Mărăsesti 71. szám 4916

Butorait, eladó dolgait megvesszük magas árban Tempo, Palatul Fischer Előz. Zalogcédluját olcsón továbbbittuk. Előleget nyújtunk.

BIHORMEGYEIEK FIGYELMÉBE

ajánljuk az alanti aradi cégeket, hol szükségleteiket bizalommal, a legjobban és legolcsóbban szerezhetik be

NŐFÜZÖK, HASKÖTŐK, TALPBETÉTEK
ORVOSI MŰSZEREK, KÖTSZEREK

„Salvator” cégnél

a legolcsóbbak
ARAD, P. Avram Iancu 21.
Telefon: 12-71.

DIVA MODELHÁZ
Minorita palota ARAD

női ruhái, őszi és téli kabátai
elegánsak, újmak és mégis olcsók

Férfi és női szövetek,
szabókeλλékek nagy raktára

VAJDA

POSZTÓÁRUHÁZBAN
SZÍNHÁZZAL SZEMBEN

Iskolai patentharisnyát,
se-yemharisnyát, férfi-
zoknit, selyemkombi-
né reformnadrágot,
kezttyűt, szettert, stb.
készenz árak mellett
vásárolhat:

DOGYÓ A.

ARAD, Str. Eminescu 1.

Férfi és iskolai ruhák,
felöltők, téllkabátok, bőrkabátok
legolcsóbb beszerzési forrása

MUZSAY JÓZSEF

férfi ruhaárnyházában

ARAD, Banca Romaneasca palota

Női divatujdonságok

Férfi és női szövetek, vásznak,
selymek, harisnyák legolcsóbbak

GOLDSTEIN LAJOS CÉGNÉL

ARAD, Str. Bratianu 2-4.

Férfi és női divatcipők
Gyermek és hálcipők

SÁNDOR

cipőárnyházában

Bul. Regele Ferdinand 11.

NŐI, FÉRFI DIVATCIPŐK,
ISKOLAI ÉS TORNACIPŐK
FÉRFI DIVATCIKKEK

A P P O N Y I
TESTVEREK-NÉL

A városházzal szemben

ŐSZI ÉS TÉLI NŐI KABÁTOK
a legelegánsabbak és legolcsóbbak

FORTUNA

NŐI KABÁTÁRUHÁZ

ARAD, Piata Avram Iancu 1 sz.

MONOPOL

bőrkereskedelmi vállalat

ARAD, P. Avram Iancu 5.

mindennemű bőraru és
cipészkeλλék nagyraktár

SPECIÁLIS BÉBY
és gyermek ruhák,
ridikülők kötöttárak

BRENNER

ARAD,
Színházzal szemben

ZEISS-PUNCTAL SZEMÜVEGEK-
FÉNYKÉPEZŐGÉPEK, FOTOCIKKEK:
Lemezek, vegyszerek, filmek

KUN SZAKLÁTSZERÉSZ ÉS
FOTO-SZAKUZLETES

ARAD, Bul. Regina Maria 10.
Profecturával szemben.

Flora tihőgyár

ARAD

Bulev. Regele Ferdinand 33.

TELEFON 11-41.

Órák, ékszer, jeggyűzők
legolcsóbban

HARTMANN KÉLMÁN

órák és ékszerész-nél
Minorita palota.

Női kabátok, retikülők
Pénztárcák, bőröndők

LYONE CÉGNÉL

NEUMANN PALOTA

Háló, ebédlő,
konyhabutorok,
recamierek és sezlonok
nagy választékban

Polonyi

butorasztalosnál
Bul. Reg. Ferdinand 28.

Női divatujdonságok,
vásznak, szövetek,
kötöttárak, harisnyák
legolcsóbban

SZÉNÁSI

divatárnyházában
Bul. Reg. Ferdinand.

Fabrica de otet

ACETUM

ARAD, Bul. Reg. Ferdinand 40.

Telefon 20-71.

Cukorka, csokoláde
minden gyártmány
visszonteladónak is
legolcsóbban

MIGNON

cukorka lerakóban
Str. Eminescu 1,
„CORSO” MOZI MELLETT

Divat és textilárak
csakis elismert minőség
olcsó szabott árak

L. BISELE cégnél

ARAD, Str. Metianu 2.

KÖNYV, PAPIR, GRAMOFON,
HANGLEMEZEK, TÖLTŐTOLL
nagy választéka

KERPPEL

ARAD, FISCHER ELIZ PALOTA

Szőrmeműkakat
a legolcsóbban készít

MERK JAKAB

szűcsmester,
az ort. román templom-
mal szemben.

PHILIPS RÁDIÓK
gyártó lerakata

ROSENFELD GÉZA

Philips rádió salonban
ARAD, Bul. Reg. Maria 9.
Telefon 12-25.

VILLANY FELSZERELÉSI CIKKEK
RÁDIÓK, CSILLAROK SZAKUZLETE

KALMÁR JÓZSEF

CÉGNÉL

ARAD, Str. Bratianu 1.
TELEFON 11-10.

ARADON
legjobb szálloda a

HOTEL CENTRAL

a város szívében

SCHÖN ANNA

női kalapszalón
Str. V. Goldis 1.

Elegáns modellek.
Alakitást is vállal.

Női és férfiszövetek,
textilárak, divatujdonságok

elismert legolcsóbb
bevásárlási forrása

GLESINGER CÉG

ARAD, Színházzal szemben

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Legújabb jelentéseink:

Sturdza Mihai külügyminiszter:

Románia kizárólag a tengely mellett áll és marad

Bucuresti. Sturdza Mihai külügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:

— A román külpolitika a légionárius államban gyökeresen megváltozott. Mindezt nemcsak hazánk földrajzi, történelmi és gazdasági helyzete hozta magával, nemcsak a nacionalista forradalom következménye ez: hanem az a kiinduló pont, hogy a tengellyel és kizárólag és véges végig csakis a tengellyel vagyunk és maradunk. Ezt igaz baktársias szóval maga a légionárius állam vezetője szögezte le, ezt parancsolja nekünk még halálában is a Kapitány és ez a parancsszó annak a számtalan holttestnek is, amely a légionárius mozgalom diadalhoz vezető útját szegélyezi.

— Minden más politika egyszersmindenkora megszűnt.

— Szomszédainkkal békés és baráti vi-

szonyban kívánunk élni. Magyarországra vonatkozólag a következőket kell mondanom:

— Románia pontosan és lojálisan teljesítette a bécsi döntéssel kapcsolatos területi problémákat. Románia elvárja, hogy Magyarország ugyanilyen lojálisan viselkedjék a nála lévő román népkisebbségekkel. Mindmáig azonban nagy mértékben elszomorítottak bennünket azok a súlyos kiáltó hírek, melyeket románjainkat illetőleg az átengedett területekről kaptunk. A légionárius Románia a súlyos áldozatok után, melyeket a munka és rend jegyében hozott, azt várja, hogy ne legyenek új zavaró momentumok és így a nép lelki fájdalmai is szűnjenek meg. A mi forradalmi újjászületésünkben bizalommal várjuk, hogy román testvéreink lehetőségei és nyugalma a mi nyugalomunkat is visszaadja.

A berlini egyezmény ellen foglalt állást az USA sajtója

Ottawa. (Rador.) A DNB jelenti: Az USA és Kanada közös védelmi bizottsága jövő hét szerdáján Bostonban tárgyalja meg az új berlini háromhatalmi egyezményt.

Newyork. Az amerikai sajtó nagy része terjedelmes cikkekben foglalt állást a Berlinben tegnapi megkötött háromhatalmi paktummal szemben. A lapok közül a legtöbb címeként hangzik:

A háromhatalmi paktumra Amerika, Anglia és Kína megsejtesítésével és fegyverkezés fokozásával válaszol.

A Newyork Times beszámol arról, hogy Roosevelt most tanulmányozza a kérdést, de hozzáfűzi azt is, hogy a csütörtöki kabinetülésen már nemcsak a várható paktum esle-

tőségeit, hanem annak Amerika részéről levonandó következményeit is megtárgyalták.

Amerikában egyébként fontos intézkedéseket tettek a kaucsuk és egyéb szükséges nyersanyag beszerzésére és tartalékolására.

Newyork. (Rador.) A DNB jelenti: A sajtóban élénk visszhangot keltett a berlini háromhatalmi egyezmény és az egyik lap a következő címet adta cikkének:

Az Egyesült-Államok az új szövetségre a fegyverkezés meggyorsításával és az Angliának és Kinának nyújtott támogatás növelésével válaszol.

„Az egyezmény ellenére Amerika folytatni fogja Anglia támogatását.”

Öt tábornokot és több volt politikai személyiséget kényszerlakhelyre utaltak

Bucurestből jelentik: A belügyminisztérium közleménye: A következő személyeket kényszerlakhelyre utalták: Argeseanu tábornok, Bengliu Ion tábornok, Marinescu Gabriel tábornok, Ilcusu Ion tábornok, Tenescu Florea tábornok, Iamandi Victor Sidorovici Teofil, Ghelmegeanu Mihai, Mirto Eduard, Titeanu Eugen, Lobei Radu, Pet-

rescu Cezar, Panova Ion, Zeciu ezredes.

Az intézkedés indoklása: Hogy nevezett személyeket erőszakoskodásoktól megvédjék megakadályozzák az izgatást, amit törvénytelenesen folytattak és mert igazságszolgáltatás alatt állnak.

Szeptember 29-től megkezdődik a postai forgalom a magyar felségjog alá került északtransilvániai területekkel

Bucuresti. A közlekedésügyi minisztérium közli hivatalosan, hogy szeptember 29-től kezdődően megkezdődik a postaforgalom egyszerű levelek és levelezőlapok, ajánlott levelek és levelezőlapok továbbítására, ugyancsak a táv-

íratforgalom az átengedett északtransilvániai területekkel. A postai díjszabás ebben a viszonylatban megfelel a Magyarországgal fennálló díjszabásnak.

Antonescu államvezető, kormányelnök levele Nicodim pátriárkához

Bucuresti. Ion Antonescu államvezető, Nicodim patriarchának szeptember 15-én hozzá intézett levelére válaszolt és válaszában leszögezi, hogy az Istenfia alapította és a ro-

mán nép által igaz hittel és odaadással követett szentegyház, a nemzet számára az alapvető fontosságú intézmény, mert ezen épül fel minden erkölcsi, szellemi és közéleti kezdemé-

nyezés és ténykedés. A légionárius nacionalista Románia igazi keresztény alázattal hiva egyházának és annak papjaitól azt várja, hogy magasrendű hivatásukkal lehetővé tegyék Isten jelenlétét a nép körében.

— Hivatás papjainknak, hogy — írja az államvezető — mindazokat, akik jobban vagy kevésbé eltávolodtak a templomtól, hozzák vissza és ezt nemcsak mint államvezető, hanem mint igaz hívő keresztény is kinyilatkoztatja. Az apostoli tűz kigyújtása és ébrentartása az Isten szolgáinak feladata, és főként teendő ez fiatalságunk számára. Az ifjúság előtt a papszemélynek követendő példaként kell állania. Természetes — folytatja levelében az államvezető — hogy állam és egyház legszorosabb együttműködése révén az önkormányzat legszélesebb keretében működik az egyház, azonban ennek a nagyhorderejű kérdésnek eldöntését nem vállalja egyedül magára. Az összehívandó államtanács hivatott végérvényes döntést hozni ebben, az államélet számára legnagyobb fontosságú kérdésben, de előre is biztosítja Antonescu tábornok a patriarcha Öszentségét, hogy a maga részéről a legintenzívebb támogatást nyújtja ahhoz a nagy erkölcsi küldetéshez, melyet Isten adott a papoknak, hogy a hívő nép körében hirdessék az igét.

Csendes-óceáni hadgyakorlatot rendezett a szovjet hajóhad

Moszkvából jelentik: A DNB értesülése szerint a Krasnaja Flot című lap jelenti, hogy a szovjet flotta csendesóceáni hadgyakorlata befejeződött, a hadgyakorlaton hadihajók, tengeralattjárók, partvédő űrtegek, léghajókat, tüzérsg, valamint ejtőernyős csapatok vettek részt. A lap hozzáfűzi, hogy az „ellenség” minden partraszállási kísérletét a tengeri erők megghiúsították. (Rador.)

LAPZÁRTA:

ATHÉN. Aden környékén a bennszülöttek lázadnak az angol uralom ellen. A portyázó csapatokba tömörült arabok sikeresen harcolnak az angol gyarmati egységek ellen.

TIMISOARA. A királyi széktartóság tisztviselőinek új beosztása. Timisoarai tudósítónk jelenti: Stefanescu Alexandru belügyminisztériumi vezérőrnagy Timisoarára érkezett, hogy elnöke legyen annak a bizottságnak, amely a királyi széktartóság tisztviselőinek a hat megye között való szétosztását intézi. A bizottság tagjai: Petrovici Emil dr. széktartósági személyzeti főnök és Teicu Cornel dr. széktartósági főügyész.

BUCURESTI. 1. számú közlemény: A királyi udvar új szervezése folytán a királyi ház marsalljának ügykörébe csakis azok az ügyek tartoznak, amelyek a királyi palota belső életére és a reprezentációra vonatkoznak. Mintán ez a helyzet különböző polgári hatóságoknál történő közbenjárások ügyében (hivatali kinevezések, előléptetések, áthelyezések, nyugdíjazások, jogszolgáltatás stb.) beadott kérvényeket nem iktatnak. Ezeket a kérdéseket az illetékes hivatalokhoz kell benyújtani, amelyek egyedül hivatottak határozathozatalra.

TOKIO. Konoye herceg ma a Románia tagjai jelenlétében 5. volt miniszterelnök előtt ismertette az új háromhatalmi paktumot és kérte a volt kormányfők támogatását.

BUCURESTI. Antonescu Ion tábornok, az állam vezetője ma reggel Mihai Antonescu igazságügyminiszter, Radu Racoviceanu, a börtönök vezérigazgatója és V. Stancu technikai igazgató társaságában látogatást tett a vacaresti legyházban, ahol Bunelli, az ottani börtön igazgatója fogadta a vendégeket.

Isztambul. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Refik Savdam miniszterelnök kihallgatáson fogadta a moszkvai és római társaság követeket, akik tájékoztatták a külpolitikai helyzetről.